ÇARŞAMBA
30
EYLÜL
1942

TAN EVİ
İSTANBUL, Ankara caddesi No. 102
TELGRAF: TAN İSTANBUL
TELEFON: 24310, 24318, 24319
SEKİZİNCİ YIL — No. 2557

TAN

GÜNLÜK SİYASİ HALK GAZETESİ

Çocuğunuzu Mektebe Gönderirken Bir de
ÇOCUK ANSİKLOPEDİSİ
Alınız. Çünkü bu Ansiklopedi ona mektep kitabı kadar ve belki ondan daha ziyade lâzımdır.
FİYATI (8) LİRADIR
TAN müessesesinde ve kitapçılarda bulunur

Londradan:

Atlantik Harbinin Adsız Kahramanları

Onları, yeni bir yolculuğa çıkmıya hazırlanırken gördük. Bir Amiralin, kendi mukadderatları hakkında verdiği talimatı dinliyorlardı. İçlerinde çocuk sayılacak kadar gençleri, birkaç çocuk babası yaşlıları vardı. Her biri binbir maceradan artakalmış, birkaç defa ölümü görmüş insanlardı. Fakat yeni tehlikelere atılmak, ölümle bir daha karşılaşmak için burada ona randevu veriyorlardı. Hiçbirinin yüzünde endişe veya kederden eser yoktu. Bilâkis metin ve azimkâr görünüyorlardı. Karanlık ve soğuk denizlerde günlerce, görünmez binbir tehlikeyi göze alarak cephelere malzeme, askerlere yiyecek götüreceklerdi.

YAZAN: M. ZEKERİYA SERTEL

Londra Büyük Elçimiz Rauf Orbay, İngilterede kadınların çalışmakta olduğu bir istihsal merkezini ziyaret ettiği sırada

Londra, 27 (Başmuharririmizden telsizle) — Dün ölüme giden insanlar arasında heyecanlı birkaç dakika geçirdik. Unifor. masız kırk elli kişi idiler. Uzun ve çıplak bir odada çıplak bir masa etrafına toplanmışlardı. Sakin, vakur bir hava içinde bir Amiralın kendi mukadderatları hakkında verdiği talimatı dinliyor - lardı. Aralarında çocuk sayılacak kadar gençleri, birkaç çocuk babası yaşlıları vardı. Hepsi dikkat kesilmiş dinliyorlardı.

Bunlar, Atlantik harbinin adsız kahramanları idiler. Yeni bir yolculuğa hazırlanıyorlardı. Karanlık ve soğuk denizlerde günlerce ve gecelerce tükenmez bin bir tehlikeyi göze alarak cephelere malzeme, askerlere yiyecek götüreceklerdi.

Bu konferans odasına girmeden limanı dolaşmış, birçok gemilerin Nevyork limanı için hazırlandıklarını görmüştük. Milyonlarca elin aylarca uğraşarak hazırladığı malzemeyi bu vapurlarla bu odada konuşan insanlar götürecekti. Hepsi bir kelime kaçırmamış olmak için ses çıkarmadan, âdeta nefes almadan Amirali dinliyorlardı.

Amiral, onlara konvoyun kaç gemiden mürekkep olacağını, limandan nasıl ayrılacaklarını, ne gibi vasıtalarla tehiz edildiklerini anlattı. Bir haftada her gemi. nin Nevyorkta işgal edeceği yer gösterilmişti. Herkes notunu aldı, sonra sırasiyle mütehassıslara söz verildi. Denizaltı mütehassısı bir denizaltı hücumuna karşı nasıl müdafaa yapacaklarını, bir tayyare mütehassısı dost ve düşman tayyarelerinin nasıl ayırd edileceğini, muhtelif tip düşman tayyaresine karşı nasıl kendilerini koruyacaklarını, bir top mütehassısı gemilere yeni konan toplardan nasıl istifade edileceğini, nihayet bir emniyet memuru gemilerde casuslara karşı nasıl tertibat alınacağını anlattı. Bir konvoyun rast gelebileceği bütün güçlükler münakaşa edildi. Toplantı sonunda Amiral herkese muvaffakıyet ve selâmet temenni etti ve dağılındı.

★ ★

Ölüme giden bu adsız kahramanların münakaşasını dinlerken gözümün önüne birkaç gün evvel Jabâya giden konvoya ait film geldi. Otuz gemi yola çıkmışlar, Cebelittarıktan ayrıldıktan bir gün sonra düşman tayyareleri tarafından keşfedilmişler, ondan sonra bir hafta geceli

Devamı Sa. 2, Sü. 3

STALİNGRAT Cehenneminde

Londrada çıkan Daily Express gazetesi, Stalingrat mücadelesini bizzat gören bir Rus muharririnin bu cehennemi tasvir eden bir makalesini neşretmiştir. Bu yazıyı üçüncü sayfamızda bulacaksınız.

Umumî Meclis Seçimi için

C. H. Partisinin Namzetleri ilân Edildi

Meclise 20 Yeni Aza Giriyor

Seçim Yarın Başlıyacak Ve 9 Birinciteşrin Akşamına Kadar Devam Edecek

İstanbul Umumî Meclisi azalıkları seçimine şehrimizde yarın başlanacak ve 9 birinciteşrin akşamı son verilecektir. Yeni intihap devresi için ayrılan parti namzedleri dün ilân edilmiştir. Bu namzetlerden 20 si umumî meclise yeni katılacak olan azadır. Diğerleri bundan önceki devrede de vazife görmüş olanlardır.

Şehrimizin nüfusu arttığı için yeni mecliste şimdikinden 4 tane fazla, yani 77 aza bulunacaktır. Bu dört fazla aza, Eyüp, Bakırköy ve Beyoğlu kazalarından çıkacaktır. Buna mukabil nüfusu azalmış olan Adalardan bir eksik aza seçilecektir.

Parti Vilâyet İdare Heyeti Reisinin beyanatı

Parti vilâyet idare heyeti reisi Kayseri meb'usu Suat Hayri Ürgüplü, Parti namzetlerinin ilânı münasebetiyle, dün basına beyanatta bulunarak demiştir ki:

"İstanbul Umumî Meclisi dördüncü intihap devresi azalıkları için parti namzetlerimiz sayın İstanbul halkına ilân edilmiştir.

İstanbul vilâyetini temsil gibi şerefli bir vazifeyi kazanmış olan bu arkadaşların dört yıllık çalışma devresinde mes'ul icra makamlarına yapacakları kurucu

Devamı Sa 2 Sü. 1

YENİ NAMZETLERDEN BİR KAÇ SİMA

Felsefe Doktoru Safiye Erol

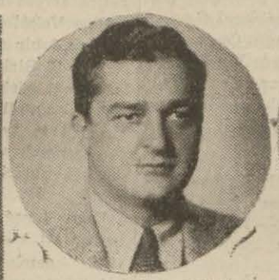

Merkez Bankası Müdürü Sadi Bekter

Emniyet Sandığı Müdür muavini Vakıf Camkur

Doktor Semiramis Tezel

Bankası müdürü Halis Kaynar

Yüksek Mimar Zeki Sayar

Ziraat Bankası müdürü Mehmet Ali Tiney

Yüksek Mimar, Müteahhit Ragıp Devres

Millî Şefin Doğum Yıldönümü

İNGİLTERE KRALI CÜMHURREİSİMİZİ TEBRİK ETTİ

Ankara, 29 (A.A.) — Cümhurreisi İsmet İnönünün doğumlarının yıldönümü münasebetile İngiltere Kralı Majeste Altıncı Georges Cümhurreisimize bir tebrik telgrafı çekmiş, Cümhurreisimiz de İngiltere Kralının bu telgrafına bir teşekkür telgrafı ile mukabelede bulunmuşlardır.

Danimarka Kralı ile Millî Şef arasında

Ankara, 29 (A.A.) — Cümhurreisi İsmet İnönünün doğumlarının yıldönümü münasebetiyle Majeste Danimarka Kralı ile Cümhurreisimiz arasında tebrik ve teşekkür telgrafları teati edilmiştir.

Willkie'ye "Times,, de Hak Verdi

"Zamanı Bir Müttefik Değil, Bir Düşman Saymalıyız,, Diyor

Bir İngiliz Generaline Göre, Taarruz Yakında Başlıyacaktır

Londra, 29 (A.A.) — Times gazetesi, "Zafer stratejisi" başlığı altında neşrettiği bir yazıda Mr. Willkie'nin ikinci cephe hakkındaki sözlerine temas ederek diyor ki:

"Mister Willkie, Orta Şarka ve Moskovaya yaptığı ziyaretlerle bütün birleşmiş milletlere büyük bir hizmette bulunmuştur. Filhakika zamanı, bir müttefik gibi değil fakat bir düşman gibi telâkki etmek gerekliği hakkındaki kanaatinde Willkie haklıdır. Çünkü böyle düşünmek elbette daha iyidir. Almanya iki veya daha fazla cephede harbet-

Devamı Sa. 2, Sü. 4

Atlantikte Amerikan Gemilerinin Battığı Haberi Yalanlanıyor

Londra, 29 (Radyo, 19.45) — Atlantikte Amerikan gemilerinin batırıldığı hakkındaki Alman iddialarının tamamen asılsız olduğu bugün Londrada resmen ilân edilmiştir.

Amerikada bir günde 10 gemi denize indirildi

Nevyork, 29 (A.A.) — Haber verildiğine göre, hürriyet filosu günü münasebetiyle 27 eylûlde Amerikan deniz inşaat tezgâhları 10 gemi indirmişlerdir. Bu yekûnda 4 harp gemisi dahildir.

Dahiliye Vekâletinde Yeni Bir Büro Faaliyete Geçti

Ankara, 29 (TAN) — Ticaret ve İaşe mevzuu üzerinde valiliklere yapılan tebligatın vaktinde yerine getirilmesini takip etmek üzere Dahiliye Vekâletinde bir büro kurulmuştur. Büro, borçlandırılmış miktarların eksiksiz olarak zamanında alım yerlerine teslimini temin yolunda vilâyetlerce yapılan çalışmaları kolaylaştıracak, Ticaret Vekâletince iaşe mevzuu üzerinde yapılmış ve yapılmakta olan tebligatn yerine getirilmeisi için de icabeden çalşmaları kontrole tâbi tutacaktır. İaşe işlerinin Dahiliye Vekâletine devrolunduğu hakkındaki bazı İstanbul gazetelerinde çıkan haberlerin bu teşekkülden mülhem olduğu anlaşılmaktadır.

M. Litvinof, Moskovaya Çağırılmış !

Ankara, 29 (Radyo Gazetesi)— Alman radyosunun iddiasına göre, Sovyetler Birliğinin Vaşington Büyük Elçisi M. Litvinof geri çağrılmıştır. Rusların bu suretle Amerikalıları ikinci cepheyi açmağa zorlıyacaklarını bu radyo bildirmektedir.

Çinliler Silâh Bekliyor

Mühimmat Fıkdanı Yüzünden Karşı Taarruzlar Durdu

Yeni Gine'de Müttefik Kuvvetler Bir Taarruz Hareketine Girişti

Mareşal Çan Kay Şek

Nevyork, 29 (A.A.) — Çinlilerin yapmakta oldukları karşı taarruzun mühimmat fıkdanı yüzünden sona ermiş olduğu zannedilmektedir. Bu hat, Uzak Şarktaki harp şartlarını kâfi derecede tenvir etmekte ve Çinlilerin neden dolayı taarruzdan ziyade müdafaada muvaffak oluklarını izah etmektedir. Filvaki Çinliler taarruza geçtikleri zaman ellerinde malzeme bulunmamaktadır. Bu halden İngilizlerle Amerikalılar mes'uldürler. Müstevlinin üzerine atılmak ve onu kovmak imkânını Çinlilere bahşetmek vazifesi Amerikalılarla İngilizlere terettüp eder.

Yeni Gine'de vaziyet

Londra 29 (A.A.) — General

Devamı Sa. 2, Sü. 5

ALMAN RESMİ TEBLİĞİ

Kafkasya'nın Şimalinde Kuvvetle Tahkim Edilmiş 22 Rus Mevzii Zaptedildi

Stalingrat'ta Almanlar, Şehrin Şimaline Doğru İlerliyerek Bir Çok Gedikler Açtı

Arkangelsk Limanı Bombardıman Edildi

Berlin, 29 (A.A.) — Alman orduları başkomutanlığının tebliği: Kafkasyada ve Terek cenubundaki Alman kuvvetleri, sarp, ormanlık ve dağlık arazide kuvvetle tahkim edilmiş ve inatla müdafaa edilmekte bulunmuş düşman mevzilerini ele geçirmişlerdir.

Alman hava kuvvetleri Tuapse havzasını bombalamış ve Karadenizde orta tonajda iki gemiyi hasara uğratmıştır.

Stalingrat için yapılan çarpışmalar esnasında dün, inatlı muharebeler sonunda şehrin şimal kısmındaki topraklarda devamlı taarruzlarla birçok gedikler açılmıştır. Düşman kendini kurtarmak için boş yere taarruzlarına devam etmiştir.

Cephede bulunan Macar kuvvetleri, mahallî taarruzları başarı ile bitirmişlerdir.

Cephenin merkez kesimindeki hafif düşman taarruzları muvaffakıyetle püskürtülmüştür.

Devamı Sa. 2, Sü. 7

SOVYET RESMİ TEBLİĞİ

S. Rusya Yeni Bir Kış Harbine Hazırlanıyor

Stalingrat'taki Durumun Son Derece Vahimleştiği, Almanların Şehirde Kontrollerini Genişlettikleri Bildiriliyor

Moskova, 29 (A.A.) — "Reuter" Rusya, ordularını beslemek için mahsul almak hususunda hiç bir gayret ve fedakârlıktan çekinmemektedir.

Pravda gazetesi diyor ki:

"Rusyada kış paklaşmaktadır. Stalingrat dolaylarındaki kırlar, Voronej çevresindeki ormanlar ve Leningradın parkları sonbahar yapraklariyle örtülmüştür. Ordu ve millet, çeneler kenetlenmiş, yumruklar sıkılmış ikinci bir kış harbi geçirmeğe hazır bulunuyor. Bu kış mahrumiyetlerle dolu olacak, fakat zaferi getirecektir."

Sovyet resmî tebliği

Londra, 29 (A.A.) — Moskovada neşredilen Sovyet gece yarısı tebliği: 28 eylûlde kuvvetlerimiz düşmanla, Stalingrat, Mozdok ve

Simal cephesinde harekâtta bulunan bir Fin kesif müfrezesi

Devamı Sa. 2, Sü. 6

Günler Geçerken

Yetmişlik Muharrirler Töreni

REFİK HALİD KARAY

Bugün hayatta bulunan tam 61 muharrir için, yazı yazmış olmalarının ellinci yıldönümü münasebetiyle yakında bir tören yapılacakmış. İnsan bu haberi okuyunca birdenbire şaşkınlığa düşüyor: Demek ki bizde, en aşağı yetmişlik olmak üzere beş düzine yaşayan muharrir var. Yalnız yaşlılık istatistiği için değil, muharrir bolluğu bakımından da gerçekten sevinilecek, hattâ inanılamıyacak bir şey! Fakat akla şu geliyor: Yirmisinden yetmiş beşine kadar hepsini toplasak acaba memlekette doğru manasiyle 61 murarrir bulabilir miyiz? Yaşlıya ve mesleğe saygı pek lüzumlu ve dürüs bir hareket olmakla beraber bu hareketin, hele tören şeklini alınca daha fazla incelenmeğe, listenin ayıklanmasına, mahalline ehlinin konmasına dikkat icabeder. Bundan elli yıl kadar önce, birçok genç gibi muharrirliğe özenip iki satır yazı yazdıktan sonra mesleğini bir yana bırakarak eline kalem almıyan bir zatın yarım asır geçince —kendisi bile o heveskârlığını unuttuğu halde— bir tören salonuna oturtulması ve mesleğin emektarlariyle yanyana alkışlanması benim fikrime ve mantıkıma uygun gelmiyor.

Bu gibi "jübile" ler ve kutlamalar ancak bir meslekte ad yapmış, iz bırakmış, meydana eser koymuş adamlar için, emektarlık ve san'atta devamlılık mükâfatı olursa, bir mana ifade eder. Yarın bir futbolcular töreni yapılırken benim de bilmem kaç yıl önce Galatasaray lisesinde top oynadığımı hesaba katarak sporcular sırasında yer almaklığım doğru olur mu? Doğru olmamakla kalmaz, epeyce gülünç de olur!

Sonra şu noktaya da işaret edeceğim: Bahsi geçen muharrirler kutlağında, yalnız dirilere rağbet gösteriliyor; bir talihsizlik eseri olarak tam törene katılacağı zaman hakkın rahmetine kavuşan eski ve mesleğinde ünlü bir insanın hiç olmazsa oğlu, kızı, eşi düşünülmüyor; babalarının veya bağlı kaldıkları kocalarının yerine törene çağrılarak bu suretle ölenin ruhiyle beraber kalanın onurunu da kutlamak hatıra getirilmiyor. "Öküz öldü, ortaklık ayrıldı" gibi çirkin bir durumdan daima kaçınmalıyız

Umumî Meclis Seçimi

Baş tarafı 1 incide

koruyucu ve bulucu yardımlarla vilâyetin her gün artan dertlerine çareler bulacaklarına eminim.

Yeni meclis arkadaşlarımızdan partinin beklediği, yalnız toplantı esnasındaki dar faaliyete münhasır kalmıyan ve bugünün ana dertlerini teşkil eden iaşe, pahalılık, mahrukat, münakale, temizlik, sağlık gibi işlerde her an artan, faydalı ve ardı kesilmez mesaidir. Sayın valinin ve belediyenin bütün mes'ul insanlarının bu işleri daha iyiye ve ileriye götürmek için ne güç şartlar içinde ne kadar çalıştıklarını görüyoruz.

Bu feragatli arkadaşlara en müessir ve müsmir yardımı yapmak, başta İstanbulun aziz halkı olmak üzere, onların mümessillerinin ana vazifeleridir.

Burada bu şerefli vazifeyi senelerce yapmış olan ve yerlerini yine partimizin kıymetli azasına devretmiş bulunan eski arkadaşları saygı ile anarız.

Yeni meclis, kazandığı "20" genç, enerjik, olgun, bilgi seviyesi yüksek, tecrübeli arkadaşla yapılacak sıkı temaslar, seçim ve çalışmalarda da gösterileceği şüphesiz olan dikkat ve alâka, parti ve halkın müşterek müzaheretiyle ahenkli bir birleşmeğe ulaşınca, yenilmiyecek dava görmüyoruz."

Çeşitli halk davalarını daima uyanık ve yurda bağlı enerjisi ile takip ve tetkik sahasına getiren değerli matbuatın ayni yolda artan yardımlarından asla müstağni değiliz. Bildirici çalışmaları arasında yardımcı bir ruhla gösterecekleri tedbirler çok kıymetli olacaktır.

En ağır harp vaziyetleri içinde sulh şartlarını idame ettirmenin mucizesini gösteren eşsiz şefimizin emrinde ve etrafında tam birlik halinde yapılan iyi ve arasız çalışma hiçbir gün heder olmamıştır ve olmıyacaktır."

NAMZETLER

C. H. P. intihap yoklama talimatnamesi hükümlerine uyularak (11) kazada yapılan yoklamalar sonunda İstanbul umumî meclisi 4 üncü intihap devresi için asli ve yedek âzalıklara seçilmiş olan adları ve sanları aşağıda yazılı arkadaşları C. H. Partisi namzedi olarak sayın seçicilere bildiririm.

C. H. P. İstanbul Vilâyet
İdare Heyeti Reisi
Kayseri mebusu
S. H. Ürgüplü

★

ADALAR KAZASI

ASLÎ ÂZALAR:
1 — Avni Yağız, Umumî Meclis âzası.

YEDEK ÂZALAR:
1 — Muhiddin Önderoğlu: Emekli Deniz Binbaşısı

BAKIRKÖY KAZASI

ASLÎ ÂZALAR:
1 — Mehmet Sipahioğlu Umumî Meclis âzası, 2 — Hilmi Naili Barlo: Umumî Meclis âzası, 3 — Tevfik Uraz: Belediye Teftiş Heyeti Reisliğinden emekli, 4 — Selim Bilol: Umumî Meclis âzası.

YEDEK ÂZALAR:
1 — Abdülkadir Erdoğan: Avukat
2 — Şükûfe Ekitler: "
3 — Hayri Helvacıoğlu: Matbaacı
4 — Abdullah Ecemen: Avukat

BEŞİKTAŞ KAZASI

ASLÎ ÂZALAR:
1 — Ahmet Arif İyicil U. M. âzası 2 — Ferit Babur: U. M. âzası, 3 — Abdülkadir Karamürsel: U. M. âzası, 4 — İhsan Namık Poroy U. M. âzası

YEDEK ÂZALAR:
1 — Yusuf Ziya Draman: Avukat. 2 — Fahreddin Fehmi Belen: Çocuk Doktoru, 3 — Dursun Akbay: Tüccar, 4 — Süleyman Recep Taşçıoğlu: Eczacı.

BEYKOZ KAZASI

ASLÎ ÂZALAR:
1 — Mehmet Ali Gökçen: U. M. âzası. 2 — Ferit Erinal: U. M. âzası, 3 — Abdullah Vahdi: Kunduracılar Cemiyeti Reisi.

YEDEK ÂZALAR:
1 — Atıf Tiryakioğlu: Maliyeden mütekait, 2 — İbrahim Arın: A. Hisar Halat fabrikası sahiplerinden, 3 — Hüseyin Köktürk: Beykoz Merkez nahiyesi reisi.

BEYOĞLU KAZASI

ASLÎ ÂZALAR:
1 — Ekrem Tur: U. M. âzası 2 — Tevfik Türegün: U. M. âzası 3 — Hakkiye Emin Koral: U. M. âzası 4 — Hasan Hulki Ozon: U. M. âzası 5 — Mitat Nemli: U. M. âzası 6 — Faide Esendal: U. M. âzası 7 — Murat Fortun: U. M. âzası, 8 — Mustafa Faik Aşkın: U. M. âzası 9 — Mustafa Şevket Yunt: U. M. âzası 10 — Nazif Kâzım Erat: U. M. âzası 11 — Sait Özsoy: Emekli Vali 12 — Hayri Akyüz: Nakliyeci 13 — Ragıp Devres: Mühendis, müteahhit 14 — Dr. Suat Giz: Doktor 15 — Dr. Semiramis Tezel: Doktor 16 — Hüseyin Bektaş: Robert Kollej müdürlerinden 17 — Mehmet Ali Tiney: Ziraat Bankası Müdürü 18 — İsmet Somer: Eczacı 19 — Halis Kaynar: İş Bankası Müdürü.

YEDEK ÂZALAR:
1 — Nail Soydam: Eczacı 2 — Celâl Sait Beker: Avukat 3 — Pertev Etili: Emniyet Sandığı muhasebe müdürü 4 — Sırrı Tulpar: Tüccar 5 — Salâhattin Pulat: Baker Şirketi memurin müdürü 6 — Neşet Halil Atay: Ulus gazetesi İstanbul muhabiri 7 — Esat Cemal Paker: Emekli Hariciye memuru 8 — Mustafa Hakkı Nalçacı: Kimyager 9 — Edip Özkaynak: Emekli icra memuru 10 — Celile Fikret Onuralp: Bayan 11 — Ali Mazhar Pamir: Doktor 12 — Niyazi Yücel: Emekli Evkaf müdürü 13 — Feyzi Cin: Eczacı 14 — Mahu Aygen: Bayan 15 — Suat Karaosman: Tüccar 16 — Fatma Akyol: Bayan 17 — Hayri Çavdar: Moda terzihanesi sahibi 18 — Hüsnü Gürkan: Emekli Posta müdürü 19 — Hüsnü Olçay: Emekli Vali.

EMİNÖNÜ KAZASI

ASLÎ ÂZALAR:
1 — İbrahim Sabir Yücesoy: U. M. âzası 2 — Refik Ahmet Sevengil: U. M. âzası 3 — Recep Havlucu: U. M. âzası 4 — Atıf Ödül: U. M. âzası 5 — Vakıf Çakmur: Emniyet Sandığı Müdür muavini 6 — Zeki Sayar: Mimar 7 — Dr. Safiye Erol: Felsefe doktoru 8 — Sadi Bekter: Merkez Bankası müdürü.

YEDEK ÂZALAR:
1 — Selâmi İzzet Sedes: Muharrir 2 — Lâhika Manyas: Raufi Manyas Eşi 3 — Muhsin Ergin: Kumkapı Nahiye Reisi 4 — Dr. İhsan Sami Garan: Kimyager 5 — Yekta Ragıp Öven: Muharrir 6 — Mustafa Ragıp Esadli: Muharrir 7 — Şevki Sungur: Emekli Albay 8 — Dr. Orhan Tahsin: Doktor.

EYÜP KAZASI

ASLÎ ÂZALAR:
1 — Nuri Dağdelen: U. M. âzası 2 — Lûtfi Gülâ: U. M. âzası 3 — Rıfkı Tongsir: U. M. âzası 4 — Kâzım Şinasi Dersan: U. M. âzası.

YEDEK ÂZALAR:
1 — Mesut Naziki: Ayvansaray Un Fabrikası Müdürü 2 — Şaban Özbalçık: Eyüpte tuğla fabrikası sahibi 3 — Arif Beşer: Eyüpte eczacı 4 — Kemal Üçer: Eyüpte diş doktoru.

FATİH KAZASI

ASLÎ ÂZALAR:
1 — Cevdet İlkray: U. M. âzası 2 — Bican Bağcıoğlu: U. M. âzası 3 — Ziya Emin İnankur: U. M. âzası 4 — Sami Sönmez: U. M. âzası 5 — Cemalettin Fazıl Erten: U. M. âzası 6 — Halil Hilmi Uyguner: U. M. âzası 7 — Tevfik Ortaç: U. M. âzası 8 — Meliha Avni Sözen: U. M. âzası 9 — Ahmet Halit Yaşaroğlu: U. M. âzası 10 — Zahit Oral: U. M. âzası 11 — Vasfi Aktin: Tüccar 12 — Hamdi Sanal: Eczacı.

YEDEK ÂZALAR:
1 — Sırrı Enver Batur: Tıbbî Müstahzarat evi sahibi 2 — İbrahim Gültan: Tüccar 3 — Sudi Odyakmaz: Askerî tekaüt 4 — Abdullah Tektaş: Yedikule Havagazi fabrikası müdürü 5 — Rıza Parel: Hesap mütehassısı 6 — Müçteba Or: Şirketi Hayriye murahhas müdür muavini 7 — Hulûsi Çatalcalı: Çorap fabrikası müdürü 8 — Hasan Mazhar Gürdil: Şehremini Halkevi reisi 9 — Celâlettin Feyyaz: Avukat 10 — Mehmet Çetin: Emekli Bahriye yarbayı 11 — Reşit Çavdar: Emniyet Sandığı müdürü 12 — Mehmet Emin: Fenerde tüccar.

KADIKÖY KAZASI

ASLÎ ÂZALAR:
1 — Naci Ali Moralı: U. M. âzası 2 — Reşat Başkaya: U. M. âzası 3 — Haydar Uzel: U. M. âzası 4 — Cemil Cem: U. M. âzası.

YEDEK ÂZALAR:
1 — Kemal Erel: Bakkal 2 — Muammer Şensöz: Emlâk sahibi 3 — Halil Fikri Tolon: Emekli Albay 4 — Rebii Refik Gorbon: Mimar.

SARIYER KAZASI

ASLÎ ÂZALAR:
1 — Dr. Ali Turhan: U. M. âzası 2 — Sadi Özden: U. M. âzası 3 — Tevfik Amca: U. M. âzası 4 — Ferit Hamal: U. M. âzası.

YEDEK ÂZALAR:
1 — Arif Şaylan: Müteahhit, Y. Mimar 2 — Yusuf Mardin: Kollej Kâtibi umumisi 3 — İsmail Hakkı Centürk: Emekli Subay 4 — Nimet Günaydın: C. H. P. Emirgân ocağı İ. H. âzası.

ÜSKÜDAR KAZASI

ASLÎ ÂZALAR:
1 — Faruk Dereli: U. M. âzası 2 — Macit Zekeriya Oktar: U. M. âzası 3 — Muharrem Naili Akdoğ: U. M. âzası 4 — Kâmil Nayman: U. M. âzası.

YEDEK ÂZALAR:
1 — Vahdet Pekel: Müteahhit 2 — Celâl Kocaer: Avukat 3 — Sadri Seven: Emekli Albay 4 — Sait Aktan: C. H. P. Kısıklı Nahiye Reisi.

Köylüye Tohumluk Tevziine Başlandı

Ankara, 29 (TAN) — Ziraat Vekâleti teşkilâtı sonbahar ekimi için vilâyetlere lüzumlu tohumluk dağıtmağa başlamıştır. Ziraî istihsalin daima çoğaltılması politikası önünde tutularak bu yıl sonbahar ekimi geçen yıldan daha geniş mikyasta yapılacaktır. Fakir köylüye tohumluk tevzii için her tarafta hümmalı bir faaliyet başlamıştır. Ziraat Vekâleti hiçbir fakir köylünün tohumsuz kalmamasını bütün teşkilâtına ehemmiyetle tamim etmiştir.

Birleşik Amerikanın Nüfusu

Vaşington, 29 (A.A.) — Sayım bürosu Birleşik Amerika devletleri nüfusunun son sayımına nazaran 1.327 bin kişi arttığını bildirmektedir. 1 son kânun 1942 de Amerikanın nüfusu 133.965.000 kişiyi bulmuştur.

Vakıflara Ait Sigorta

Ankara, 29 (TAN) — Vakıflar umum müdürlüğü vakıfların gelirlerini arttırmak ve bu arada vakfa ait gayri menkullerin sigortasını sağlamak için yeni bir kanun projesi hazırlamıştır. Umum müdürlük bu kanunla ormanların işletilmesi ve bunlardan alınacak mahsul üzerinde istediği müessese ile anlaşma yapabilecek ve sigortalarını yaptıracaktır.

Meslekî Sigorta

Vekâletle Avukatlar Arasında İhtilâf Var

Avukatlık kanununun 135 inci maddesine göre, Baroya kayıtlı bütün avukatların meslek sigortası yaptırması icap etmektedir.

Adliye Vekâleti bundan evvel İstanbul barosuna gönderdiği bir tebliğle İstanbul avukatlarının meslek sigortalarını Anadolu sigorta şirketinde yaptırmalarını bildirmiştir. Halbuki Anadolu sigorta şirketinin primi çok yüksek ve temin edeceği menfaat ise yirmi senelik müddet zarfında ödenecek 1800 liraya karşı ancak 1000 liradan ibaret olduğu için avukatlar Anadolu sigorta şirketine kendilerini sigorta ettirmeyi kârlı bulmamakta, buna mukabil % 30 gibi daha fazla bir kâr temin eden Doğan sigorta şirketini tercih etmek istemektedirler. Adliye Vekâleti son günlerde gönderdiği yeni bir emirle şehrimiz avukatlarının 15 Birinciteşrine kadar Anadolu sigorta şirketine meslek sigortalarını behemhal yaptırmalarını, yaptırmıyanların bu tarihten sonra barodan çıkarılmalarını ve çalışmaktan menedilmelerini kat'î olarak bildirmiştir.

Diğer taraftan şehrimiz avukatlarından 53 kişilikbir grup bu iş hakkında hazırladıkları br takriri İstanbul barosuna vermişlerdir. Avukatlar bu takrirde baro umumî heyetinin toplantıya çağırılmasını ve Anadolu sigota şirketinde muamele yaptırılması hususundan vazgeçilmesi için Adliye Vekâletine yeni bir teklif yapılmasına karar verilmesini istemişlerdir.

Baro idaresi 1 Birinciteşrin Perşembe günü öğleden sonra bu takriri incelemek üzere toplanacak ve lüzum görürse baro umumî heyetini toplantıya çağıracaktır.

Giresunda Fındıklı Ekmek Yapıldı

Giresun, 29 (TAN) — Una yüzde on nisbetinde fındık karıştırmak suretiyle yapılan yeni bir ekmek çeşnisi tecrübesi muvaffakıyetle neticelenmiştir. Bu civarda ekmeğin daimî surette bu şekilde yapılması muvafık görülmüş, keyfiyet ticaret Vekâletine bildirilmiştir. Vekâletçe de muvafık görüldüğü ve bu usul bütün yurda teşmil edildiği takdirde hem fındıklarımız için yeni bir istihlâk membaı bulunmuş olacak, hem de ekmekler daha gıdalı yapılacaktır.

Altın Fiyatları

Dün bir altın 3275 kuruştan ve bir gram külçe 452 kuruştan satılmıştır.

Bir Kısım Pirinç ve Zeytinyağı Tacirleri Mahkemeye Verildi

Vurgunculuğa Mâni Olmak Üzere Şehrimizde Bir Büro Kurulacak

Belediye iktısat müdürlüğü pirinç, zeytinyağı, peynir ve sade yağ gibi gıda maddelerinde vurgunculuk yapan muhtelif kimseleri millî korunma mahkemesine vermiştir. Bunlardan Adapazarlı Mehmet Ali Çeltikçi pirinç fiyatının yükselmesine sebep olmuş. Fahri Umur pirinç satışında fatura harici fiyat istemiş. Mazarakis Agatangelos ve Gedikpaşa bakkallarından Mehmet Ali fâhiş fiyatla pirnç satmış, Vezir hanında Kasîm Civan da pirinç satmaktan imtina etmiştir.

Aftat Diyamandioğlu, Eminönünde Baklacıoğlu, Dimitri Sarı, Lâleli pazarı bakkaliyesi mağazası Beyoğlunda Proştero'da zeytinyağını fazla fiyatla satmışlardır. Balıkpazarında Vasil ile yine Aftat Diyamandioğlu peynir vurgunculuğu yapmıştır. Önsel bakkaliye mağazası sahibi de 60 kilo buğday saklamıştır. Bunların duruşmasına yakında başlanacaktır.

Vurgunculuğa mâni olacak tedbirler alınıyor

Vurgunculuğa mani olmak için şehrimizde bir büro kurulması düşünülmektedir. İstihsal bölgelerindeki belediyeler her gün bu büroya telgrafla gıda maddeleri toptan satış fiyatlarını bildireceklerdir. Büroda burada muhtelif maddelere göre nakliye masrafı, kâr haddi ve diğer masrafları ilâve edecek, bu suretle bir maddenin azamî kaç kuruşa satılması lâzım geldiğini tesbit eyliyerek piyasayı kontrola çıkacak memurlara rehber liste verecektir. Ankarada bu hususta tetkikler yapılmaktadır.

Kömür İçin Yeni Bir Karar

Tevziat Yalnız Evlere Yapılacak

İlk teşrinin ilk haftasından itibaren evlere verilmesi kararlaşmış olan kok kömürlerinin tevziine başlanacaktır. Kömür alacak olanların beyanname fiş ve numaraları gazetelerle ilân edilecektir. İktısat Vekilliğinden gelen yeni bir emirle mağaza, dükkân ve yazıhanelere kok verilmiyecektir. Bu ticarethaneler koktan maada istedikleri yakıt maddesini kullanabileceklerdir. Maden kömürü nakletmek isteyen tüccar büyük gemi ve vapur kiralıyamadıklarından ancak motörler ile maden kömürü getirebilmektedir.

Karabükte yüz elli bin tona yakın kok mevcuttur. Zonguldakta 63 numaralı ocağın da etrafı kok yığını ile kapalıdır. Eğer nakil vasıtası temin edilirse şehrin bütün kömür ihtiyacı kış gelmeden getirtilmiş olacaktır.

Dün Gece Bazı Semtlerde Elektrik Cereyanı Kesildi

Dün gece saat 21,10 da Beyazıt elektrik santralinde bir ârıza olmuş ve bu yüzden İstanbul tarafının mühim bir kısmiyle bu merkeze bağlı Kartal ve Adaların tamamî ve Kadıköy semtinin kısmen elektrikleri sönmüştür. Arıza on dakika zarfında giderilmiş ve şehrin karanlık kalan semtlerine yeniden cereyan verilmiştir. Arızanın bir yangın neticesi vukua geldiği zannî üzerine itfaiye santrale gitmiş ise de lüzum kalmadığından geri dönmüştür.

DİKKAT:

Bir de Depo Memuru İle mi Uğraşalım!

Bir vatandaş, aylarca evvel kömür almak için Etibanka müracaat etmiş, parasını vermiş, bir de gün almış "Eylûlün bilmem kaçıncı günü kömürünü alacaksın!" demişler. O gün gelmiş, Kadıköyünde oturan bu vatandaş kömürünü almak için depoya gitmiş:

"— Bugün yok, yarın gel!" demişler. Ertesi gün gitmiş, aynı lâf daha ertesi günü aynı terane, hasılı hâlâ gidip geliyor, kömürünü alamıyormuş. Fakat işin asıl tuhaf tarafı bu vatandaştan sonra para verip, bu vatandaşa verilen günden daha sonraki günler için randevu alanlar kömürlerini alabiliyorlarmış. Bu vatandaş da bize soruyor:

— Ne yapayım, bana bir akıl öğretin. Kömürümü nasıl alayım? Şimdiye kadar tavsiye ve iltimas yaptırmıya lüzum görmedim. Fakat bu yüzden de henüz kömürümü alamadım. Bana bir çare gösteremez misiniz?

Bu vatandaşa ne tavsiye edeceğimizi biz de şaşırdık. Yalnız bir tavsiyemiz var ki, muhatabı kömür alamıyan vatandaştan ziyade kömür tevzi müessesesidir. Günü gelen vatandaşa kömürünü vermeyip, ondan sonra gün almış olan bir başkasına gömür veren depo memuru cezalandırılmalıdır.

ASKERLİK İŞLERİ

339 lular Askere Davet Ediliyor

FATİH ASKERLİK DAİRESİNDEN:

Yerli ve yabancı askerlik şubelerinde kayıtlı bulunan 339 doğumlu ve bu doğumlularla muameleye tâbi olarak askerliğine karar verilmiş olanların sevklerine başlanacaktır.

Bu doğumluların içtima günü 19 Birinciteşrin pazartesi günüdür. Yerli ve yabancı mükelleflerin mensup oldukları askerlik şubelerine mezkûr günde müracaat etmeleri.

Muharrirler Jübilesi

Elli Yıldanberi Yazı Yazanlar İçin Gelecek Ay Bir Merasim Yapılacak

Memnuniyetle öğrendiğimize göre "Basın Kurumu" ilk yazılarının neşrinden elli yıl geçmiş muharrirlerin jübilesini yapmayı kararlaştırmıştır.

Basın Kurumu İstanbul mıntakası idare heyeti reisi Hakkı Tarık Us bir buçuk yıldanberi bu mevzu üzerinde durarak kendilerine jübile yapılması icap edenler için bir formül hazırlamıştır. Hakkı Tarık Us bu münasebetle hazırladığı bir yazısında formülü şöyle tesbit etmiştir:

"Ben mesleğimizin büyüklerini toplu bir halde anarak da saygımızı gösterecek zamanın geldiğini hatırlatan saati başka bir başlangıç olarak kuruyorum ve herhangi birimizin ilk yazısının neşri günü yarım asrı bulduğu gün birlikte yapacağımız bir saygı töreni için en uygun bir zaman girmiş olur diyorum.

Bir de burada meslek tâbiri daha geniş bir kadro için kullanılmıştır.

Türkçe olarak ilk yazısı ile 50 yıl önce basın âlemine doğmuş olan vatandaşımızın bu neşir faaliyeti sonraları yalnız kitap suretinde görülmeğe başlamış olabilir, veya fikir hayatı olarak bu alâkası varlığını bir umumî hizmetin başka bir sahasına sevk ve hasretmiş olabilir. Ben bu sıfatı böylece 50 yıl taşımış olmayı mesleğimizin büyükleri arasında bir yer almıya hak verdiren vasıflardan biri olmak üzere kabul ettim."

Bir buçuk yıl çalıştıktan sonra bu vasıfta olanları arayan Hakkı Tarık Us yorucu bir tetebbudan sonra ilk yazısı bir gazete veya bir mecmuada, yahut bir kitap şeklinde çıkmasından en az 50 yıl geçmiş 61 zatın adını tesbit etmiştir.

Hakkı Tarık Us'un hazırladığı mufassal listede isimleri yazılı olan 61 zat şunlardır:

Abdülhak Hâmidin kızkardeşi Abdülhak Mihrünnisa Tarhan, Bıçakçı Zade Hakkı, İsmail Fennî, Halid Ziya Uşaklıgil, Osman Tevfik Yalmanı Nasuhi Zade Asım Efendi, Abdürrahman Vefik, Ebubekir Hâzım, Abdürrahman Adil, Ahmet İhsan Tokgöz, Ferid Kam, İbrahim Dırvana, Namık Onon Uzgören, Cemil Said, Ahmet Reşid, Mehmet Ali Aynî, General Pertev Demirhan, İsmail Hakkı Erdem, İzmirli Ali Şefik, Süleyman Faik Emre, Mehmet Nüzhet Ortanca, Dr. Şükrü Kâmil, Hüseyin Rahmi Gürpınar, Mehmet Tevfik Bilge, Mehmet Cemil Pekvaşi, Ahmet Ziya Şenozan, Şevket Gavsi Özdönmez, Mehmet Enis, Yusuf Cemal (Cemal Molla), Salih Saim Unar, Ali Faik Üstün İdman, Ahmet Macit Gören, Velid İzbudak, Dr. Celâl Muhtar Özden, Hâmid Hasan Can, Abdülgani Seni Yurdman, Osman Senarî Erdemgil, Halil Rüstü Akın, Mehmet Azbi Veziri, Kirkor Kömürciyanı İbnilemin Mahmut Kemal, Hasan Samih Baban, Filozof Rıza Tevfik, Fahreddin Reşad (Rum Beyoğlu), Osman Faiz Gündoğdu, Naci Eldeniz, Fuad Ağralı, Ziya Karamürsel, Mehmet Emin Yurdakul, Hüseyin Cahid Yalçın, Kâzım Uz, Tevfik Amir Kocamaz, Haşim Süleyman Tandoğan, Mustafa Nazmi Akolan, İbarhim Aşkı Tanık, Ali Kâmil Akyüz, Ahmet Cevdet Oğretmenoğlu, Efdalettin Tekirer.

Üstat Hakkı Tarık Us yazısını şöyle bitirmektedir:

"Törenimiz gelecek ay içinde ve Üniversitenin konferans salonunda olacak ve burada, bu zatlara etrafı bütün basın mensupları, ilim ve fikir âlemi davetlileri ile sarılmış olduğu halde jübileleri yapılacaktır.

Arzettiğim esaslara göre bu listeye ilâve edilecek başka bir isim kalmış mıdır? Bir de bu törende basın âlemine en son girmiş bir ismi temsil ederek bütün yenilerin duygularını söyliyebilecek bir gence söz vereceğimiz için yazısı bu yazının neşrinden evvel çıkmış olanlardan en genç kız ve erkeğin adını ve adresini bulmak ihtiyacındayız. Şimdi bunları bana bildirmek suretiyle bu saygı vazifemizi yapmakta bize yardım etmelerini bütün arkadaşlarımdan ve bütün okuyucularımdan rica ediyorum."

RAMAZAN: 19

30/9/942 Çarşamba

Evkat	Ezanî	Vasatî	Evkat	Ezanî	Vasatî
Güneş	11.59	6.55	Akşam	12.00	18.55
Öğle	6.08	13.06	Yatsı	1.31	20.28
İkindi	9.28	16.24	İmsak	10.19	5.15

RADYO

BUGÜNKÜ PROGRAM

7.30	Program	19.30	Haberler
7.32	Spor	19.45	Müzik
7.40	Haberler	20.15	Radyo gazetesi
7.55	Orkestra	20.45	Halk Türküsü
2.30	Program	21.00	Evin saati
12.33	Müzik (Pl.)	21.15	Müzik
12.45	Haberler	21.30	TEMSİL
13.00	Türküler	21.50	Bando
18.00	Program	22.30	Haberler
18.03	Fasıl	22.45	Kapanış
18.45	Cazband		

Atlantik Harbinin Adsız Kahramanları

Baş tarafı 1 incide

gündüzlü havadan ve denizden hücuma uğramışlar.. bir hafta deniz ortasında küçücük bir ticaret gemisinde deniz ve hava kuvvetleriyle karşılaşmak belki de bu harbin kaydettiği kahramanlıkların en büyüklerinden biridir.

Bu odadaki adamların her biri bin bir maceradan artakalmış, birkaç defa ölümü görmüş insanlardı. Fakat işte yeni tehlikelere atılmak, ölümle bir daha karşılaşmak için burada ona randevu veriyorlardı. Hiçbirinin yüzünde endişe veya kederden eser yoktu. Bilâkis, metin ve azimkâr görünüyorlardı.

Notlarını ceplerine koydular, kara tahtadaki gizli talimatı cep defterlerine kaydettiler ve birer birer odayı terkettiler.

Bunlar tıpkı düşman hatları içinde keşfe çıkan ve bir daha dönmiyeceğini bilen, cephenin ilk hattında harbeden kahramanlardır. Kaçı selâmetle geri dönerek bir daha evdeki çocuklarını veya sevgililerini görmeğe muvaffak olacaktır, bilinemez. Fakat bu, harptir ve onlar da kendilerine verilen vazifeyi, yapmağa gidiyorlar.

Vichy, Berlini Protesto Etti

Londra, 29 (A.A.) — Mareşal Petain'in, Almanların tam hâkimiyeti altında bulunan Alsas - Loren'deki Fransızlara tatbik edilen muamele yüzünden Almanyayı protesto etmiş olduğu öğrenilmiştir. Mareşal, mütareke hükümlerini bozan tedbirler alınmış olduğunu söylemiştir. Bu haber Lyon'da çıkan "Le Nouvelliste de Lyon" gazetesi tarafından verilmiştir.

Fransadaki Amerikalılar

Vichy, 29 (A.A.) — Haber verildiğine göre, Brezilyada birçok Alman tebaasının tevkifi üzerine işgal altında ki Fransada Brezilyadaki Alman mevkufların sayısını karşılamağa kâfi gelecek kadar Brezilya tebaası bulunmadığından mislile mukabele olmak üzere 250 Birleşik Amerika vatandaşı tevkif edilmiştir.

Bu tevkifatı Fransız zabıtası yapmış ve tevkif edilen Amerikalıları Alman işgal kuvvetlerine teslim etmiştir.

★

Vichy, 29 (A.A.) — Amerika büyük elçiliğinin resmî bir kaynaktan öğrendiğine göre, ün tevkif edildikleri bildirilen Amerikan tebaasından başka 1400 Amerkalı daha işgal altında bulunan Fransada tevkif edilmiştir.

Willkie'ye Times de Hak Verdi

Baş tarafı 1 incide

mek zorunda bırakılmalıdır. İngiliz ve Amerika askerlerinin 1918 de olduğu gibi Alman askerlerini muharebe meydanlarında mağlûp etmeleri lâzımdır."

M. Hull'in cevapları

Vaşington, 29 (A.A.) — Gazeteciler toplantısında M. Cordell Hull'den M. Willkie'nin Moskova beyanatı hakkındaki mütalealarının ne merkezde olduğu sorulmuştur. M. Willkie, bu beyanatında ikinci cephenin çarçabuk vücude getirilmesi lüzumundan bahsetmiş ve Amerikan askerî şeflerinin bu mütaleada olduklarını söylemiş ve bu şeflerden bazılarının projeyi tasvip ettiklerini ilân eylemeleri için ikinci cephenin vücude getirilmesinin teşviki lüzumunun hasıl olacağı ihtimalini ileri sürmüştür.

M. Cordell Hull, bu bapta söylenilen sözlere ilâve edebileceği hiç bir şey olmadığı cevabında bulunmuş ve esasen bu hususta ne resmî sıfatı olan, ne de bu sıfat ve salâhiyete malik olmıyan kimselerin beyanatına hiç bir şey ilâve etmiyeceğini beyan etmiştir.

M. Cordell Hull'den M. Willkie'nin söylediği sözleri şahsî namına mı söylemiş olduğu sorulmuştur. M. Cordell Hull, bu hususta demin söylemiş olduğu sözlerle iktifa edilmesinin muvafık olacağı cevabında bulunmuştur.

Taarruz başlıyor

Londra, 29 (A.A.) — İngiliz radyosunda beyanatta bulunan bir İngiliz generali şunları söylemiştir:

"Müttefikler yakında Avrupada ve galip bir ihtimalle Fransada taarruza geçeceklerdir, İngiliz donanması ile İngiliz hava kuvvetleri müttefiklere müessir bir yardımda bulunacaklardır. Almanları mağlûp edeceğimizden emin olduğumuz gün taarruza geçeceğiz. Fransız milletini vaktinde haberdar etmek hususundaki vaadimizi yerine getireceğiz."

Umumî Hesap Divanının Yeni Bir Kararı

Ankara, 29 (TAN) — Umumî hesap divanı, iktısat fakültesi mezunlarının imtihansız olarak ticaret ve iktısat vekâletlerine alınabileceklerine karar vermiştir.

Çinliler Silâh Bekliyor

Baş tarafı 1 incide

Mac Arthur karargâhının tebliği: Yeni Gine'de Owen Stalnley dağlarında müttefik kuvvetleri taarruza geçmişlerdir. Port Moresby'yi tehdit etmekte olan Japon kuvvetlerine şimdi yandan taarruz edilmektedir.

Salomonlarda harekât neden yavaş gelişiyor?

Londra, 29 (A.A.) — Times gazetesinin Vaşington muhabirinin bir telgrafında, Pasifiğin cenubunda bundan iki ay evvel başlamış olan Amerikan taarruzunun neden dolayı şimdi bir bekleme devresine girmiş olduğu izah edilmektedir. Amerikalılar henüz bataryalarının mevzilerini tasrih etmemişlerdir. Ellerinde asker çıkardıkları dört adanın en mühimmi olan Guadalcanal'dan başka bir körfez ve liman yoktur. Guadalcanal takriben 80 mil uzunluğunda ve 20 mil genişliğindedir. Çok dağlık ve ormanlarla örtülüdür. Bu arızalı arazide Amerikalılar, yalnız şimal sahili üzerinde iki ırmak arasında bir arazi şeridine malik bulunmaktadırlar. Bu arazi, 7 ilâ 8 mil uzunluğunda ve 4 veya 5 mil genişliğindedir. Adanın mütebaki kısmı Japonların elindedir. Japonların henüz Amerikalılardan daha ziyade kısa münakale yollarına sahip olmak gibi bir üstünlükleri vardır.

Görülüyor ki, vaziyet Amerikalılara müsait değildir ve bu sebepten dolayı taarruzları hafiflemiştir. Fakat Amerikan bahriye silâhendazları, harp kabiliyetlerinin Japonlarınkinden üstün olduğunu isbat etmişlerdir. Eğer ümit edildiği veçhile bahriye silâhendazlarına kâfi derecede yardım edilecek olursa bunlar, Japonları adalardan silip süpüreceklerdir.

Şimalî Pasifik'te

Vaşington, 29 (A.A.) — Bahriye nazırlığı, Aleutien adalarında Kiskaya yapılan şiddetli bir bombardımanda 7 Japon deniz tayyaresinin tahrip edildiğini, 2 denizaltı gemisiyle bir taşıta isabet vaki olduğunu ve 150 Japon askerinin öldüğünü bildirmektedir.

Asker Ailelerine Yardım

Ankara, 29 (TAN) — Bazı vilâyetler muhtaç asker ailelerine yardım olarak fevkalâde zam kanunu ile aylıkları artanlardan da yüzde 1 kesilip kesilmiyeceğini Dahiliye Vekâletinden sormuşlardır. Vekâlet, yüzde 1 ler kesilirken onların da nazarı itibare alınması lâzımgeleceğini valiliklere tamim etmiştir.

SOVYET TEBLİĞİ

Baş tarafı 1 incide

Sinyavino kesimlerinde şiddetle çarpışmıştır.

Stalingrat'ta iki taraf da takviye getiriyor

Moskova, 29 (A.A.) — Cepheden gelen telgraflara göre, Stalingrada Kızılordu takviye kuvvetleri akın akın gelmekte ve gelir gelmez savaşa girmektedir. Bununla beraber Pravda gazetesine göre, Almanlar da külliyetli miktarda takviye getirmekte ve bu kesimde henüz sayı üstünlüğünü muhafaza etmektedirler.

Şehirdeki muazzam fabrikaların içinde ve Volga boyunca mevcut deniz tezgâhlarında şiddetli savaşlar devam etmektedir. Bu arada Alman hava kuvvetleri bahtsız şehrin bakiyelerini toza kalbetmiye çalışmakta ve Rus avcıları Alman uçaklarının büyük sayı üstünlüğüne rağmen mütemadiyen karşı taarruza geçmektedirler. Son tebliğlere göre, Kızılordu kuvvetleri iki önemli caddeyi geri almışlar ise de Almanarın şehrin diğer kısımlarında mevzilerini düzelttikeri itiraf edilmektedir.

Vaziyet vahim

Moskova, 29 (A.A.) — Reuter ajansının Moskovadaki hususî muhabiri bu gece verdiği bir haberde Stalingrattaki durumun hiç bir zaman bu kadar vahim olmadığını söyledikten sonra şunları ilâve ediyor:

"Almanlar, kâh galip kâh mağlûp olarak yaptıkları kanlı sokak muharebeleri esnasında birçok noktalarda arazi kaybetmiş olmalarına rağmen şehir içindeki kontrollerini genişletmektedirler.

Mareşal Timoçenko'nun şehrin batı şimalinde yaptığı şaşırtma karşı taarruzu bir parça ağırlaşmıştır."

Şimalî Rusyadaki Alman komutanı değişti

Nevyork, 29 (A.A.) — Stokholm'den Nevyork Times gazetesine gelen bir telgrafa göre, Feld Marşeal Von Kuschlen, şimalî Rusyada General Von Leeb'in yerine Alman başkomutanlığına tayin edilmiştir. Ayni telgrafa göre, yeni kumandan Leningrada karşı büyük ölçüde bir taarruz hazırlamakta ve buna dair emareler görülmektedir.

★

Londra, 29 (Radyo, 19.45) — Nevyork radyosu, son zamanlarda 2 Amerikan petrol tesisatının sökülerek Rusyaya gönderilmiş olduğunu bildirmiştir.

ALMAN TEBLİĞİ

Baş tarafı 1 incide

Cephenin şimal kesiminde bir taarruz sırasında kara ve hava kuvvetlerimiz birçok Sovyet harp mevzilerini tahrip etmiş ve düşman kanlı kayıplara uğramıştır. Mevzii düşman taarruzları akim kalmıştır.

Dün gece Arkangelsk şehir ve limanına bombalarla taarruz edilmiş ve büyük yangınlar çıkarılmıştır.

Alman savaş uçakları gündüz hava taarruzlariyle, cenup doğu İngilterede askerî bakımdan önemli yerlerdeki tesislere tam isabetlerle bombalar atmıya muvaffak olmuşlardır.

22 Sovyet mevzii işgal edildi

Berlin, 29 (A.A.) — Askerî bir kaynaktan bidiriliyor: Kafkasyanın batı şimalinde yapılan taarruzlar esnasında 27 Eylûlde Alman ve müttefik kıtaları muvaffakıyetler kazanmışlardır. Bir sahilde kâin ve kuvvetle müstahkem Bolşevik mevzilerine ulaşmak maksadiyle bir vadideki yolun her iki tarafından ilerlendiği sırada düşman blokhavzlarının işgali için savaşlar olmuş bunlardan 22 si hücumla zapt ve tahrip edilmiştir.

Müstahkem tepelere doğru birlikte ilerliyen Alman ve Slovak kıtaları Bolşeviklerin mukavemetini kırmışlardır. Daha başka Alman savaş kuvvetleri sayısız mukavemet yuvaları ile himaye edilen araziden geçmişler ve bir garı aştıktan sonra bir dağ tepesine varmışlar, orada düşman mevzilerini ve üslerini ele geçirmek için çetin, fakat muvaffakıyetli savaşlar yapmışlardır. Bu savaşlar esnasında bir çok düşman gruplarının muvasala yollariyle irtibatları kesilmiştir. Bolşevikler, çemberden çıkmıya boş yere teşebbüs etmişlerdir.

Dağ geçitleri zaptedildi

Berlin, 29 (A.A.) — Kafkasyada Alman dağ kıtaları düşmanın inatlı mukavemetine rağmen ilerlemiye devam ederek 25 eylûlde yüksek rakımlı birkaç dağ geçidini zaptetmeğe muvaffak olmuşlardır.

Yeni hava akınları

Berlin, 29 (A.A.) — D. N. B. Ajansının askerî mahfillerden öğrendiğine göre, 28 eylûlde Stalingrat şehrinin şimal batısındaki müstahkem hatta ve mukavemet adacıklarına yeniden şiddetli hava hücumları yapılmıştır. Savaş ve pike uçakları bütün gün ağır çapta bombalarla Stalingrat etrafındaki istihkâm haline getirilmiş ev bloklarını bombalamıştır. Hücum ve tahrip uçakları da alçaktan Rus kıtalarına ve iaşe kafilelerine hücum etmiştir

TAN

ABONE BEDELİ

Türkiye		Ecnebi	
1400	Kr.	1 Sene	2800 Kr.
750	"	6 Ay	1500 "
400	"	3 "	800 "
150	"	1 "	300 "

Adres değiştirmek (25) kuruştur

BUGÜN

Zaman Hangi Taraf İçin Çalışıyor?

Yazan: *M. ANTEN*

Almanların Stalingrada karşı bir milyon kişilik bir orduyu harbe sürdüğünü ve bu kuvvetin Alman plânlarına göre bu şehre ve aşağı Volgaya hâkim olduktan sonra Moskovaya doğru dönecek ve burada da muvaffak olduktan sonra İngiltere ada larına çevrilecek kuvvet olduğunu yazan Pravda gazetesi, Stalingrat muharebesinin yalnız Sovyet Rusya için değil İngiltere için de hayatî ehemmiyetini tebarüz ettirmiş bulunuyor.

Willkie'nin Sovyet Rusyadan ayrılırken gazetecilere yaptığı beyanatta, bu memleketin maddî bakımdan büyük güçlükler içinde bulunduğunu ve müttefiklerinden beklediği yardımı alamadığını göstermektedir. Almanlar Hazer denizine kadar uzandıkları ve aşağı Volgaya hâkim oldukları takdirde cenuba yardım yolu çok fazla uzayacak ve bunun neticesi Türkistan yolu ile yapılacak olan nakliyat güçleşecektir. Şimali yardım yolu ise esasen tehlikededir. Bu yoldan kafileler, büyük kayıplar vererek Sovyet limanlarına gelebilmektedirler. Sovyet Rusyada iaşe sıkıntısı başgösterm iştir.

Bu şartlar içinde Sovyet Rusya her bin ağırlığının yüzde doksanını daha uzun zaman omuzlarında taşıyarak müttefiklerinin emniyet içinde hazırlanmalarına imkân verecek midir!.

En verimli topraklarını, mühim sanayi merkezlerini kaybeden ve milyonlarca kurban veren Sovyet Rusya pek haklı olarak müttefiklerinden, Almanyaya karşı hava taarruzlarını daha şiddetli ve daha devamlı kılmakla beraber bu sene içinde, çok geç kalmadan ikinci cepheyi açmalarını istemektedir. Bu hava taarruzları ne kadar şiddetli olursa olsun, Kızılordu üzerinde ki Alman tazyikini azaltamıyacağı için Almanyanın şark cephesinden mühim miktarda kara ve hava kuvvetleri çekmiye mecbur edecek olan ikinci cephenin açılması âcil bir zaruret halini almıştır.

Vaziyeti ve tehlikeyi yakından gören Willkie, ikinci cephenin derhal açılmasına kanaat getirmiş ve Anglo - Sakson askerî şeflerinden bazılarının alenen tahrik edilmeleri lüzumundan bahsetmiştir.

Ribbentrop iki gün evvelki nutkun da zamanın mihver için çalıştığını söylemişti. Müttefik mahfillerinde öteden beri hâkim olan kanaate göre ise düşman kendileri için çalışmaktadır. Fakat biz zannediyoruz ki, zaman ancak ondan istifade etmelerini bilenler için çalışmaktadır.

Almanlar şimdiye kadar düşmanlarını teker teker mağlûp etmk imkânlarını bulmuşlardır. Eğer bugün İngiltere ve Amerika, henüz kâfi derecede hazır olmadıklarını ileri sürerek ve büyük kayıplardan çekinerek ikinci cepheyi açmazlar ve Sovyet mukavemetinin kırılmasına sebep olurlarsa, zamanın düşmanları için çalıştığını görmekte gecikmiyeceklerdir.

Hazırlığa Gelince

Sovyetlerin on beş aydanberi Alman kara ve hava kuvvetlerinin en mühim kısmını üzerlerine çekmiş olmaları dolayısiyle, İngiltereye ve Amerikaya ikinci cephe için hazırlanmak imkânını vermiştir. Bugün ikinci cepheyi açmakta tereddüt eden Anglo - Saksonlar, mühim Alman kara ve hava kuvvetleri garp cephesine nakledildiği zaman böyle bir teşebbüse hiç girişemiyeceklerdir Muvaffakiyette hazırlığın büyük rolü olduğu muhakkaktır; fakat mânevî unsurların kıymetini de ihmal etmemek lâzımdır. Meşhur Fransız ihtilâlcisinin haklı olarak dediği gibi: "düşmanı yenmek için, cesaret, yine cesaret, daima cesaret lâzımdır.,,

Amerika askeri erkânından birinin şu sözleri hakikatin ifadesi olarak telâkki edilir; "zaferi kazanmazdan evvel iki üç milyon asker kaybini göze almalıyız. Amerikada iki şey fikirleri zehirlemektedir: Harbin pek yakında biteceği zannı ve zamanın bizim lehimizde çalıştığı düşüncesi,,

Fikrimizce Alman sanayi merkezlerine beş yüz veya bin tayyare ile ara sıra yapılan akınlar ancak zaman la kendini hisrettirecektir. Bu akınlarda Almanlar av tayyaresi kaybetmemektedirler. İngiliz bomba tayyarelerine karşı mukabele vazifesini dâfi bataryaları görmektedir. Halbuki Fransa veya Belçika sahillerine asker çıkarma işini hazırlıyacak ve haftalarca devam edecek olan hava akınları, Anglo - Saksonların bu sahillerde hava ve deniz üsleri ele geçirmlrini mümkün kılacağı gibi Almanlara pk çok miktarda av ve bombarman tayyaresi de kaybettirecektir. Ve bu keyfiyet şark cephesinde derhal kendini hissettirecektir. Müttefik kuvvetlerin sahillerde tutunarak içerilere doğru ilerlemeleri ise bir taraftan Almanları şark cephesinden asker çekmiye mecbur edecektir; diğer cihetten işgal altındaki memleketlerde çıkacak geniş ölçüde baltalama hareketleri dolayısiyle, Almanya hesabına çalışan fabrikaların verimi çok azalacak ve bütün bunların geniş ölçüde tesirleri görülebilecektir.

GALATA GENÇLİK KULUBUNDEN : Yıllık kongre bu cumartesi saat 20,30 da yapılacaktır.

STALİNGRAT'TA

Müdafiler Sokakta, Evde, Mahzende Nasıl Döğüşüyor Ve Amele Nasıl Çalışıyor?

Stalingrat dayanıyor. Haftalardanberi bu Rus şehrinde misli az görülmüş, müthiş bir dövüşme yer alıyor. Yakın zamana kadar orada bulunan Rus şairlerinden Konstantin Simonov şimdi Moskovaya dönmüş; orada gözüyle gördüğü Stalingrat mücadelesini yazmıştır. İngilterede çıkan Daily Express gazetesi de onun yazısını şöyle naklediyor:

★ ★

"Bir harika,, olan Stalingrat müdafaası, bir evin mahzeninde çalışan birkaç kişi tarafından idare edilmektedir. Mahzenin üzerindeki ev ve onun yanındakiler tamamen yanmıştır Geceleyin semanın pırıldayan ışıkları altında müthiş bir mahalle iskeleti canlanır. Yıkılmış evin harabeleri arasından geçer, gayet dik bir merdiven aşağıya mahzene girersiniz. Mahzenin methali, bir yeraltı sığınağı gibi kum torbalariyle doldurulmuştur.

İşte burada bu harabelerin altındaki mahzende, umumi karargâhtasınız. Burada, bu küf kokan karanlık odada Stalingrat müdafaasını yapan general ve onun maiyeti çalışmaktadır. İsmi henüz meydana çıkarılamıyan bu general, zamanı gelince çok meşhur olacaktır. Bu general ve adamları tam bir aydır bu karanlık hücrede durmadan, dinlenmeden çalışmaktadır. Saçları sakalları büyümüş, renkleri sararmıştır. Uykuları bir iki saat nöbetle yazıhaneleri üzerindeki kestirmelerin den ibarettir. Günde bir defa yedikleri sıcak yemek içine bir parça et atılmış çorbadır. Kiler o kadar rütubetlidir ki, kibrit çakmak bile imkân haricindedir.

★ ★

Genelkurmay zabiti, Stalingrat cephesinin cenup kısmındaki ileri kumanda mevkiine telefon eder. Burası bir büyük binanın beşinci katındadır. Subaylar güzel kadife koltuklara yerleşmişlerdir. Pencere kenarlarındaki mahugoni masa üzerinde, askerî haritaların yanında bir de bir çocuğun mektep defteri kalmıştır.

Buradan dürbünsüz Almanları görmek mümkündür. Bir tanesi bir motosiklete binmiş. Bu noktada geçen hafta düşman, en büyük hücumlarından birini yaptı. Evvelâ Yunkers tayyareleri ve topçu ateşi faaliyete geçti; sonra bunu 200 tank ve motörize bölükler takip etti. Günde on iki defa yani saatte bir hücum ediyorlardı. 42 tank kaybettikten sonra Almanlar önden hücumdan vazgeçerek arkadan bir çevirme hareketi yapmıya teşebbüs ettiler.

Burada, yüksek bir binada müthiş bir çarpışma yer aldı. Almanlar binanın bütün katlarını, bütün methalleri ni elde ettiler. Buna rağmen yine Kızıl muhafızlar içeriye girdiler. Birinci kattan ikinciye çıkmak için döğüştüler; koridorlarda çarpıştılar. Birçok odalar müteaddit defalar sahip değiştirdiler. Fakat Ruslar Almanları binadan çıkarmıya muvaffak olamadılar. Bunun üzerine koca binayı içindeki lerle birlikte uçurmağa karar verdiler. Beş muhafız ellerinde 25 er bavnt lık dinamitlerle düşman ateşi altında binanın önüne gittiler.. Almanlar enkazın altına gömüldüler. Beş muhafızın hayatlarının kurtulduğu da şüphelidir. Şimdi, bu cephede Almanlar müdafaaya çekilmişlerdir.

★ ★

Kumanda mevkiinden dikkatle bakılırsa, köşe başındaki topu idare eden askerin yeni olduğu görülür. O bir saat evvel şarapnel yarasiyle ölen arkadaşının yerini almıştır. Şu uzakta gözüken Stalingrat fabrikasıdır. Bu fabrikada amele çalışmağa devam etmektedir. Düşmanın çivar hattı kırıp da fabrikaya yaklaştığı duyulunca; tamir atölyesinde çalışan amele, derhal tamirini bitirmiş olduk ları tankların içerisine atladılar ve cepheye koştular. Onları mekanik ens titüsü müdürü profesör Paçenkonun kumandasında gelen işçiler bölüğü takip ediyordu. Stalingrat müdafileri üzerlerinde iş elbiseleri, ellerinde çekiçlerle döğüşmeğe gittiler Karıları, ocukları ile yan yana döğüşmeğe gittiler. Kadınlar cephane ve yiyecek taşıdılar. Kızlar hendeklerdeki yaralıla rı tedavi ettiler ve onları geriye, fabrikaya taşıdılar.

İşte bu gönüllü işçiler, o gün akşama kadar, arkadan takviye kıtaları gelinciye kadar bir köprü başında tutunmağa muvaffak oldular. Yerlerini askerler alınca, işçiler tekrar fabrikaya döndüler ve tanklarla döğüşmeğe değil fakat onları imale devam ettiler

★ ★

Volga nehri üzerinde ay gözükmüyor. Her taraf toplardan çıkan; nehrin suları üzerinden süratle geçen bir sis ve duman perdesiyle örtülüdür. Yanan evlerden çıkan ateşle ri hissedebilir, alevlerin gürültüle rini işidebilir, fakat onları göremezsiniz! Sahile çarpan nehir gemisi de sizin gözünüze gözükmez. Bu gemiler insan, cephane, yiyecek ve silâh getirirler. Onlar Kızılorduda çalışan hastabakıcı kızları da taşırlar. Bu hastabakıcılar ileri hattaki yaralıları şehre getirirler. Bütün yaralıları, bu kızlar Volga üzerinden ücra köşelere oradan da otobüslerle gerideki hasta hanelere götürürler Bunlar burada bir zamanlar Stalingrat denilen kızıl cehennemden uzaktadırlar.

Rıhtım boyunda karanlıkta boylu boyuna uzanmış gövdelere rastgelinir Ne gövdeleri? Stalingrattan uzaklaştırmak üzere kadın ve çocuk dolu olan gemiye isabet eden bombadan sonra oraya buraya fırlayan masum gövdeler... Şehirden uzaklaşmak isterken çok kadın ve çocuk öldü. Şimdi şehirde hiç kadın ve çocuk kalmamıştır. Hâlâ sağlam kalmış olan evler bomboştur. Almanlar henüz şehrin esas kısmına varmamıştır. Haftalardanberi bahsedilmekte olan sokak döğüşmeleri ancak fabrika civarındaki muayyen bir mıntakada yer almaktadır. Ve bugün hâlâ radyo ve gazeteler şu haberi veriyor:

Stalingrat dayanıyor

Bu Akşam **MELEK** Sinemasında

"LA KONGA" şaheserinin unutulmaz yıldızı

MİCKEY ROONEY'in

son eseri

ANDY HARDY ve KÂTİBESİ

Nefis komedi filmi takdim edilecektir.

Diğer Rollerde: LEWİS STONE - FAY HOLDEN

Ve Amerika sinemacılığının yeni bir yıldızı

NELSON EDDY'nin En Son Partöneri

CATHERYNE GRAYSON

Son şarkılarında

Numaralı koltukların erkenden aldırılması rica olunur.

Telefon: 40868

Önümüzdeki Cuma akşamından itibaren

ŞARK SİNEMASINDA

Hissî ve müessir mevzulu... Hakikî bir hayat romanı... Mevsimin ilk inkılâbını teşkil edecek Süper Film...

K I S M E T

Baş rolde: (ARABACININ KIZI) nın unutulmaz kahramanı

HEİNRİCH GEORGE

Rejisörü: GEZA V. BOLVERY

Bu Cuma günü matinelerden itibaren

TAKSİM SİNEMASINDA

Macera ve sergüzeşt kahramanlarının en cesuru

HARRY PİEL'i

Vahşî ve tehlikeli ormanlarda cereyan eden

TARZAN DİYARINDA

Hareketli ve kuvvetli büyük ve harikulâde filmde görmeğe ve alkışlamağa hazırlanınız.

İstanbul Üniversitesi Rektörlüğünden

Yabancı diller okulu ikmal imtihanları 7.10.942 Çarşamba günü saat 13.30 da başlayıp 9.10.942 Cuma günü bitecektir. İmtihan gün ve yerini öğrenmek üzere ilgili talebenin okul idaresine müracaatları. (216)

İstanbul Bölge Sanat Okulu Alım Satım Komisyonu Başkanlığına

Bakır Tencere, Semaver, Tepsi Vesaire Alınacaktır

Alınacak malın adî	Mikdar	Ağırlık	Muhammen fiyat	Tutarî	Kat'î te.	İhale gün ve saat
Büyük bakır tencer	2 A.	60 Kg.	700 Kuruş	420 —		
Orta boy tencere	15 "	300 "	700 "	2100 —		
Bakır semaver	7 "	280 "	700 "	1960 —		
Bakır tepsi	17 "	170 "	650 "	1105 —		
Bakır karavana	143 "	486 "	500 "	2430 —	2576,25	5/10/1942 Pazartesi S/15
Bakîr su güğümü	200 "	— "	1200 "	2400 —		
Bakîr bardak	1500 "	— "	150 "	2250 —		
Bakır tabak	2255 "	— "	200 "	4510 —		
				17175		

1 — Müstacelen teminine zaruret hasıl olan yukarda yazılı 8 kalem bakır eşya pazarlıkla talibine ihale edilmek üzere eksiltmeye konulmuştur.

2 — İhale Yüksek Mektepler muhasebeciliğinde toplanacak okul alım satım komisyonu tarafından yukarda gösterilen gün ve saatte yapılacaktır.

3 — İsteklilerin kat'î teminatî ihale saatinden daha evvel Yüksek Mektepler Muhasebeciliği veznesine yatırmaları veyahut teminat mektuplarını komisyon başkanlığına ibraz etmeleri lâzımdır.

4 — İsteklilerin bu pazarlığa iştirak edebilmeleri için 3490 sayılı kanunun icap ettirdiği vesikaları haiz bulunmaları şarttır.

5 — Yukarda yazılı 8 kalem bakır eşyaya ait şartname ve nümuneleri görmek istiyenler her gün İstanbul Sanat Okuluna başvurabilirler. (167)

Tiyatro Mevsimine Başlarken

Shakespeare ve Kıskançlık Dramları

YAZAN: ULUNAY

Tiyatro mevsimi, bu sene dram kısmında yine "Shakespeare,, in "Kış Masalı,, adlı bir eseriyle başlıyor; üç mevsimin de açılışı Shakespeare'le olduğuna göre bunu Şehir Tiyatrosu için bir "temâmül,, gibi telâkki edebiliriz. Fakat, neden Türk tiyatrosunun "iftitâh" ını daima "Shakespeare" teşkil ediyor! Bu büyük dâhinin kuvvet ve kudretine biz de inananlardanız. Hattâ eserlerinin büyük bir kısmını okumuş incelemiş ve pek çoklarını da muhtelif memleketlerin sahnelerinde seyretmiş olmaklığımıza rağmen bu gibi piyeslerin hazmini biraz "tahammül" denilen kuvvet ilâcına muhtaç gibi telâkki ediyoruz. "Komedi Fransez" de bile Klâsik eserlerin oynandıkları günler tahdit edilmiştir. Tiyatro çerçevesi dar olan bizim memlekette bu ciheti de düşünmek lâzımdır.

Şehir Tiyatrosunun tiyatro âleminin temel taşları teşkil eden bu büyük şahsiyetleri tanıtmak hususunda sarfettiği gayreti takdirle tekrar ediyorum. Fakat bu temel taşları için daima "çeki taşı,, kullanacağımıza biraz daha hafif çeşitler ele almayı tecrübe etsek fena olmaz sanırım.

★ ★

"Shakespeare"in eserlerini bir tasnife tabi tutarsak yarın akşam temsil edilecek olan "Kış Masalı" nı "Kıskançlık dramları" meyanında zikredebiliriz.

Esatire karışan eski devirlerde beşeri şuur bir "kösret-i-vücut,, a tabidi. İnsanların benliklerine sokulan her çeşit ihtisas semadan inen bir ulûhiyet şeklinde geliyordu.

İnsn âşık oldu mu, onu civciv kanatlı iki gözü kör bir çocuk ilâh (Küpidon) sevkediyor; kendisini kıskançlık sararsa onu idare eden öküz gözlü "Jünon" oluyordu; harpten, kitalden zevk alırsa onu tahrik eden "Mars,, dı; tamahkârlıkta "Plütüs" e, kin ve nefrette "Ate" ye, hiddet ve şiddette "Mejer" e tâbi oluyordu.

Bu suretle beşerin şuuru ihtiraslarla karışan ilâhların (randevu) yerleri gibi onlarla dolup dolup boşalıyordu. Nihayet bir gün geldi ki, insanlar bu "kösret" ten bıktılar ve onun yerine "vahdet,, i ikame ettiler. Bütün ilâhlar esatîr efsanelerine bürünerek çekildiler, gittiler; fakat ihtiraslar kaldı. "Venüs" gitti "aşk,, yine mevcut. "Jünon" un olmaması kıskançlığın da kalkmasını icabettirmedi. "Füri,, lerin firariyle "intikam,, hakkını kaybetmiş olmadı... ilâh... İşte "Shakespeare" de "kader,, denilen insanın iradesine sığmayan hâdiselerin, eski Yunan sahnesinde olduğu kadar kuvvetli ve kudretli görünmesinin sebebi budur.

İnsan artık tamamen ihtirasların "med ve cezri,, ine tâbidir:

Artık "Orest"e "Klitemnestr" i öldürmesini "Apolon" emretmiyor: Baba muhabbeti nâmına Danimarka Prensine "Klodiyüs" ü öldürten "ihtiras,, dır. Öldürenlerin isimleri artık "Agamemnon, Oeudip, Thyeste,, değildir; "Hamlet, Makbeth, Othello,, dur. Kurbanlar "İfijeni, Kassandr, Poliksen,, değildir; "Ofelya, Jüliyet, Desdemona,, dır.

Ve Shakespeare'in sahnesinde akan kan ne ise eski Yunan sahnesinde akan kan da odur.

İnsan ilâhlardan kurtulmakla beraber benliğini de duygudan, ikinci tabiat yerine geçen kuvvetli itiyatlardan, tecrit edebilir mi? Maddî mânevi hırslardan, ihtiyaçlardan kurtulur mu? Kısaca kalbini koparıp insanlıktan çıkabilir mi?

★ ★

İnsanın insan oldukça sevmemesine ve sevince de kıskanmamasına imkân var mıdır? Kıskançlık, aşktan ayrılmaz; adım adım onu takip eder.

Aşk ve kıskançlık "Neo Platonizm,, felsefesinde akıl ile "Nefsi emmare" nin oynadığı role benzer. Nefhasi ibahi olan aşk, insanı sonsuz âlemlere doğru sürükler, hislerin endişesi demek olan kıskançlık onu mütekâmil olmıyan beşeri zaaflara zincirliyerek süfliyet âlemine bağlar. Aşk, insana, cesaret, ulüvvücenap, büyüklük gibi yüksek kabiliyetler telkin eder. Ütek adamı cesur tamahkârı müsrif, yalnız nefsini düşüneni bir kahraman yapar. Kıskançlık ise insanın benliğini karıştırır ve içinde ne kadar küfran, kin, gazap, riya, nefret gibi posa ve tortu varsa hepsini yüze çıkarır.

Bu değişikliğin önüne geçilemez. Shakespeare'in bütün hayalinde canlandırdığı en yüksek seciyeli şahsiyetler bu hissin istilâsında hepsi benliklerini kaybederler, zelil ve sefil olurlar, Meselâ Priam'ın oğlu ve Hoktor'un kardeşi olan Troylus böyle bir ihtiras kapılınca vatanını, ailesini, evini barkını terkediyor ve sevdiği kadını gözetlemek için arkasında dolaşıyor; eve geldiği zaman da hiddetten köpükler saçarak kardeşine düşmanlarını müsamaha eylediğinden dolayı taan ediyor ve rakibini öldürmek için arıyor.

"Aragon,, kralının yüksek pâyeler verdiği ve bütün İtalyanın takdir eylediği Floranseli genç Claudio (Klodyo) da öyledir. Karısını kıskanması yüzünden deli gibi olmuş; "Hero,, yu bir tuzağa düşürerek herkesin önünde onu bir iftira enkazı altında ezmiştir.

★ ★

"Kış Masalı" ndaki "Leonti" de herkesin muhabbetini celbetmis millete kendini sevdirmiş bir hükümdardır. Fakat misafiri olan diğer bir hükümdara karşı karısının ufak bir nezaket göstermesi onu çocukluk arkadaşını zehirlemek; karısını, kızını diri diri yakmak istiyen en müthiş bir cani

Devamı Sa. 4, Sü. 1

ÇENBERLİTAŞ Sinemasında

Bugün matinelerden itibaren

BECK STREET

CHARLES BOYER — MARGARET SULLAVAN

KARTAL PENÇESİ

ROBERT Levingston — JUNE Travis — ROBERT Armstrong

Tel: 22513

İnhisarlar Umum Müdürlüğü İlânları

Cinsi	Mikdarı	Pazarlığın günü	saati
Nihayetsiz şerit (Muhtelif eb'atta)	83,700 adet	16.10.942 Cuma	9,30
Hüblon	20 ton	"	10,30

1 — Yukarda cins ve mikdarı yazılı iki kalem malzeme pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık hizalarında yazılı gün ve saatlerde Kabataşta levazım şubesinde merkez alım komisyonunda yapılactır.

3 — Nihayetsiz şerite ait ebat listesiyle hüblon şartnamesi her gün öğleden sonra sözü geçen şubede görülebilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatlerde teklif edecekleri fiyat üzerinden yüzde on beş teminat parasiyle birlikte mezkûr komisyona müracaatları ilân olunur. (255)

İstanbul bira fabrikasında elde edilecek yaş küspeden 100 kazanı, ihale tarihinden itibaren haftada iki gün hariç olmak üzere diğer günlerde çıkacak küspeleri 3 - 4 ay zarfında almak şartiyle pazarlıkla arttırmaya konulmuştur.

Pazarlık 6.10.942 Salı günü saat 10 da Kabataşta levazım şubesindeki merkez satış komisyonunda yapılacaktır.

İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte teklif edecekleri fiyat üzerinden % 15 teminat parasiyle birlikte mezkûr komisyona müracaatları ilân olunur. (251)

Yüksek Mühendis Mektebi Satın Alma Komisyonundan

Tarihi	Eksiltmenin Saati	Şekli	İlk teminatı	Muhammen bedeli	Mikdarı	Erzakın cinsi
16.10.942	11,15	Açık	312	83	5000	Nohut
16.10.942	11,00	Kapalı	765	180	5000	Zeytin yağı

Mektebin 1942 mali yılı iaşe ihtiyacı yukardaki şekilde eksiltmelere konulmuştur. Fazla malûmat için Gümüşsuyundaki yüksek mühendis mektebine müracaat. (211)

Sahip ve Neşriyat Müdürü: Halil Lütfi Dördüncü

Gazetecilik ve Neşriyat T. L. S. TAN Matbaası

TAKVİMDEN BİR YAPRAK

Şatranç Oyunu

Yazan: *ULUNAY*

Geçenlerde meslek arkadaşlarımdan biri yazdığı fıkrada Şarkın en kuvvetli oyunlarından "Şatranç,, dan bahsederek memleketimizin her tarafında oynanmak suretiyle bu oyuna lâzımgelen ehemmiyetin verilmesini tavsiye ediyordu.

Bir rivayete göre pek eski zamanda Çinde bir rivayete göre de Abbasi halifelerinden "Hârûn-ür-Reşid,, in devrinde icat edilmiş olan bu oyun insanları düşünmeğe, tedbir almıya, hasmının plânlarını keşif, sabır ve teenni ile hareket etmiye alıştırdığı için bir nevi "beyin sporu,, gibidir; fakat ne kadar da tahammülü güç bir eğlencedir. O kadar ki, bazı yerlerde "Şatranç" , oyun çerçevesinden bile çıkarılmış ayrı bir fen olarak kabul edilmiştir. Bunu bizim de böyle kabul etmemiz lâzımdır; çünkü "Şatranç" ın sermayesi bol bol düşünmekten ibarettir. Bu bakımdan olacak Sünbülzade Vehbi oyun aleyhinde yazdığı bir manzumede:

Nerde gördük ise nerd-ü-şatrenc
Mübtelâsında büveydâ sad renc

Diyerek "Şatranç,, ile yüz türlü mihnet mânasına gelen "sad renc"i sıratlı bir kafiye yapıyor. Nerede icat edilmiş olursa olsun "Şatranç,, bugün milletler arası bir oyundur. İngilterede bu oyunu geniş bir sahaya büyük siyah, beyaz haneler resmederek yine siyah ve beyaz renkli "şah, vezir, süvari, fil, kale, piyade" gibi taşları mücessem olarak oynamışlardır.

Meraklılarınca her taş ve her hane malûm olduğu için iki memleket iki kıta arasında telgraf muhaberesiyle dahi şatranç oynandığı vardır.

Şair Vehbinin dediği gibi hakikaten bu oyuna düşkünlüğü iptilâ derecesine vardıranlar kendilerini bir şatranç taşı haline koyacak kadar benliklerini buna vakfediyorlar. Meselâ kendisi Londrada bulunduğu halde "Riyo dö Janeyro" da oturan şatranç şampiyonu "Kapa Biyanka,, ya karşı telgrafla oynıyarak cihan şampiyonluğunu kazanan beyaz Rus "Alikin,, in bu muvaffakıyetten evvel Niste gözü bağlı olmak şartiyle on iki oyuncu ile oynadığına ve on birini mağlûp ederek ancak birisi ile berabere kaldığına şahit oldum.

Şatranç, Avrupalıların sonraları "polo" şekline soktukları "Goy-ve-Çevgan" oyunu gibi edebiyata girmiştir Hattâ fars lisanında büyük bir divan teşkil edecek kadar şiirler yazan Yavuz Selim, yine farsça yazdığı bir fahriyede:

"Mülk kiliminin üzerine devlet şatrancını kurunca Hindistan şahını Ferz gibi olan askerim mat etti.,,

Demiştir.

Şarkta hemen hemen bütün şairler "Şatranç,, ı ve şatranç taşlarını edebi sanatlarda ve bilhassa teşbih ve istiâre de kullanmışlardır. "Nedim" in gazellerinden birinde şu beyte tesadüf edilir:

O Şâhin iki kolum bend idüb meyânesine
Piyâde-i-emelim çıktı Ferz hanesine

"Şatranç,, ı iki kişi oynar, fakat bir çok kişi seyreder; seyircilerin oyuna karışmamaları usuldendir; fakat çoğu meraklılar dayanamazlar; karışırlar; hattâ bir keresinde oyunculardan biri nin mağlûp olacak bir vaziyete düşmekte olduğunu sezen refiki iki süvarisi biribiriyle muhafaza ettirmek suretiyle hem "Kiş" hem de "Mat" tan kurtulacağını anlatmak için diğer bir seyirciye:

Gâfil olma ey Birâder nush-u-pendim eyle yâd.
Atı âta bend idince, hiç olurmu "kiş"ü-"mât"?

Beytini okumak suretiyle arkadaşını ikaz eylemiştir.

"Şatranç" ın çok geniş, ince, hünerli bir oyun olduğuna şüphe yoktur; fakat sinirli adam kârı değildir bu itibarla meslektaşımızın bu oyunu umumileştirmek için ettiği tavsiyenin her yerde iyi bir mâkes bularak herkesin durup dururken kabahatli ispinoz gibi zorla kendini angarya tarafından düşünceye vereceğini hiç zannetmiyorum.

İstanbulun Kurtuluş Bayramı Hazırlığı

İstanbulun kurtuluş gününün yıldönümü münasebetiyle 6 Birinciteşrin Salı günü şehrimizde büyük bir tören yapılacaktır. Tören saat 10 da Sultan ahmet meydanında başlıyacak ve törene iştirak edecek kıta ve teşekküller tramvay yolunu takip ederek Taksime çıkacaklardır. Taksimde Abideye çelenkler konulacak, söylevler verilecek ve İnönü gezisi önünde hazırlanacak tribün önünde bir geçit resmi yapılacaktır.

Program iki güne kadar alâkalılara bildirilecektir.

Feride Mutlu
ile
Naim Dosdoğru Evlendiler
28/9/942

TEŞEKKÜR — Boğaz ve burnundan mustarip bulunan oğlum Kemal Gülmana muvaffakıyetli bir ameliyat yapan Cerrahpaşa hastahanesi kulak ve boğaz mütehassısı kıymetli doktorlarımızdan Salih Ergezen ve asistanlarına alenen teşekkür etmeyi bir vazife ve borç bilirim. Lemi Gülman

KAYIP — Temmuz 942 ortalarında Vefa erkek lisesinden aldığım 3255 sayılı tasdiknamemi zayi ettiğimden hükmü kalmadığı ilân olunur.
4 A dan 267 İbrahim Süreyya Avcı

Orta tahsilli bir Türk genci iş arıyor. Her işte çalışabilir. Sirkecide Hamidiye caddesi, Meriç - Urfa oteline müracaat

Shakespare Ve Kıskançlık Dramları

(Baştarafı 3 üncüde)

derekesine indirmiştir.

Posthumus adındaki Bretanyalı bir şövalye de bu gibi şahsiyetlerdendir. Bretanya Kralı Cymbeline tarafından yetim olduğu halde evlât edinilip büyütülen bu adam o kadar yüksek meziyetlidir ki, Kralın kızı bile onu kendine küfüv addediyor. Bu kadar mütekâmil bir adamı ufak bir efsane rüzgârı çileden çıkarıyor; cinayetler düşünülüyor. Bu değerli genç "İmojen,,ni bir tuzağa düşürmek için kalpazan oluyor, haydutluğu kabul ediyor; ve kararının ölmemesi için ancak uşağının kendisine itaat etmemesi lâzımdır.

Ya Othello? Venedik Cümhuriyetinin müthiş Türk istilâsına karşı koyabilmek için istinat ettiği bu cesur zenci muharip. Yüreği de kılıcının suyu kadar temiz olan bu kahraman askeri bu his ne hale getirmiştir!

İago (Yago) nun ona görmediği bir rüyayı anlatması, Destemona'nın mendilini düşürmeri bu meziyetli askere bütün cesaretini, kahramanlığı ve şerefini kaybettiriyor. Artık kişniyen kühey lânlar, boru, tranpet sadaları, hiçbir şey kalmıyor, çünkü Othello artık bitmiştir. Onun harp meydanlarında şimşekler çakan kılıcı bir katil hançeri vazifesini görüyor o kadar ki karısını boğazlamak için uyumasını bekliyor!

Shakespeare, bu kadar kuvvetli şahsiyetlerin bu hisse dayanamamalarını bir sebep tahtında olarak ortaya koymuştur. Çünkü kendisi de bu elemi, bu ıstırabı duymuş, kıskançlık ateşi ile yüreği yanmıştır:

Bazı şiirlerinden onun da "Molyer,, in "Armande Bejar,, ı gibi bir mâşukası olduğu anlaşılıyor. O da âciz, müteyazi bir aktörden başka bir şey olmıyan şahsıma en yakın dostu olan nüfuzlu bir zatın tercih edildiğini görmek zehrini tatmıştır.

Shakespeare, on yedinci (Sonne) sinde şöyle söyler:

"Bana ve benim dostuma açtığı iki katlı yaradan dolayı yüreğimi yakan kalbe lânet olsun!,,

* *

Kıskançlıktan ciğeri yanan Shakespeare'in bu mevzuu bu kadar canlı surette beş piyesinde sahneye koymasına hayret edilmez. Kıskançlık dramlarında dâhinin teşrih eylediği hisler kalbinin bu samimî yaralarıdır; bütün bu kahramanların şahsiyetlerin de onun muztarip benliği hâkimdir.

İşte yarın akşam temsil edilecek "Kış Masalı,, da Shakespaere'in tamamen kendinde hissettiği yürek çarpıntılarından biridir. Bakalım Türk sahnesi bu çarpıntıları bize nasıl duyuracak.

ZAYİ — Gazeteye ait olan 40 numaralı Denizyolları pasosu zayi olmuştur. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Metapolitefsis gazetesi Müdürü

KAYIP — Gebze nüfus memurluğundan aldığım nüfus cüzdanımı ve Gebze askerlik şubesinden aldığım terhis tezkeremi kaybettim. Yenilerini alacağımdan hükümleri kalmamıştır. Tuzla: 1331 doğumlu Mümin oğlu Musa Apa.

İNGİLİZCE KİTAP
MERAKLILARINA MÜJDE

En yeni İngilizce Romanlar, Çocuk hikâyeleri ve romanları, küçük hikâyeler, mükâfat kazanmış eserler kira ile verilir. Şerait gayet elverişlidir.

Açılış günü 2 Birinciteşrin 1942 Anglo - Amerikan kütüphanesinin üst katı, Tepebaşı Meşrutiyet Caddesi No. 63

İstanbul Belediyesi İlânları

Mısır çarşısının tamiri müteahhit namı hesabına kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. Tadilen tanzim olunan yeni keşif bedeli (392650) lira (40) kuruş ve ilk teminatı (17456) lira (2) kuruştur.

Mukavele, eksiltme, nafia işleri umumî, hususî ve fennî şartnameleri, proje keşif hülâsasiyle buna müteferri diğer evrak (19) lira (64) kuruş mukabilinde belediye fen işleri müdürlüğünden verilecektir.

İhale 15.10.942 Perşembe günü saat (15) te Daimî encümende yapılacaktır.

Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ihale tarihinden (ÜÇ) gün evvel belediye fen işleri müdürlüğüne müracaatla alacakları fennî ehliyet, imzalı şartname ve buna müteferri evrak ve kanunen ibrazı lâzım gelen diğer vesikalariyle birlikte 2490 No. lu kanunun tarifatı çevresinde hazırlıyacakları teklif mektuplarını ihale günü saat (14) e kadar Daimî Encümene vermeleri lâzımdır. (188)

Darülâceze müessesesindeki ikinci ve yedinci daireler helâlarının tamir ve ıslahı açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 1301 lira 80 kuruş ve ilk teminatı 97 lira 64 kuruştur. Keşif ve şartname zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhale 5.10.942 Pazartesi günü saat 14 te Daimî Encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları, ihale tarihinden sekiz gün evvel belediye fen işleri müdürlüğüne müracaatla alacakları fennî ehliyet ve kanunen ibrazı lâzım gelen diğer vesikalariyle ihale günü muayyen saatte Daimî Encümend ebulunmaları. (271)

Tahmin bedeli	İlk teminat	
398, 00	29, 85	Aksarayda İnebey mahallesinin Kuçubey sokağında 61 inci adada 26.50 metre murabbaî sahalı arsanın satışı.
150, 00	11, 25	Aksarayda Mesihpaşa mahallesinin Ceylân sokağında 53 üncü adada 30, 00 metre murabbaı sahalı arsanın satışı.
988, 00	74, 10	Unkapanında Hacıkadın mahallesinin Kâtip Çelebi Voynak sokağında 13-2 numaralı ev ankazının satışı.

Tahmin bedelleri ile ilk teminat mikdarları yukarıda yazılı işler ayrı ayrı açık arttırmaya konulmuştur. Şartnameleri zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhaleleri 2.10.942 Cuma günü saat 14 te Daimî Encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ve kanunen ibrazı lâzım gelen diğer vesikalariyle ihale günü muayyen saatte Daimî Encümende bulunmaları. (261)

İstanbul Emniyet müdürlüğünün işgal ettiği binanın tamiri kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

Keşif bedeli (12569) lira (1) kuruş ve ilk teminatı (942) lira (68) kuruştur.

Mukavele, eksiltme, baymdırlık işleri genel, hususî ve fennî şartnameleri, proje keşif hülâsasiyle buna müteferri diğer evrak (63) kuruş mukabilinde vilâyet nafıa müdürlüğünden almacaktır. İhale 2.10.942 Cuma günü saat 15 te Daimî Encümende yapılacaktır. Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları, ihale tarihinden (3) gün evvel vilâyet nafıa müdürlüğüne müracaatla alacakları fennî ehliyet, imzalı şartname ve teferrüatı ve kanunen ibrazı lâzım gelen diğer vesikalariyle 2490 No. lu kanunun tarifatı çevresinde hazırlıyacakları teklif mektuplarını ihale günü saat (14) e kadar Daimî Encümene vermeleri lâzımdır. (257)

Beykoz kazası dahilinde Kuyu ve Çiftlik sokaklarının adi kaldırım inşaatı açık eksiltmeye konulmuştur. Keşifi bedeli (5829) lira ve ilk teminatı (437) lira (17) kuruştur.

Keşif ve şartname zabıt ve muamelât müdürlüğü kaleminde görülebilir.

İhale 5.10.942 Pazartesi günü saat 14 te Daimî Encümende yapılacaktır.

Taliplerin ilk teminat makbuz veya mektupları ihale tarihinden (SEKİZ) gün evvel belediye fen işleri müdürlüğüne müracaatla alacakları fennî ehliyet ve kanunen ibrazı lâzım egelen diğer vesikalariyle ihale günü muayyen saatte Daimî Encümende bulunmaları. (267)

Şirketi Hayriyeden:

Mekteplerin 1.10.942 de açılması dolayısiyle tarifede yapılan değişikliği gösterir cetvellerin vapur ve iskelelere asıldığı sayın yolcularımıza ilân olunur.

MUHASEBECİ ARANIYOR

Şantiyelerde çalışmış tecrübeli bir muhasebeciye ihtiyaç vardır. Dolgun maaş verilecektir. Taliplerin İstanbul 176 Posta kutusu adresine (MUHASEBECİ) rümuziyle müracaatları.

MENKUL EŞYA SATIŞI

Beyoğlu Dördüncü Sulh Hukuk Hâkimliğinden

Dosya	Ölünün ismi ikametgâhı	Satış günü	saat
941/174	Eleni Galata Değirmen sokak 10	2/10/942	14
939/197	Avni Beyoğlu İstiklâl C. 390 Narmanlı yurdu	5/10/942	14
940/124	Eftikiz Taksim Hoca Zade sokak 1 No.	6/10/942	14
942/104	Pepron Pangaltı kuyumcu sokak 19	7/10/942	14
941/96	Ramazan Kasımpaşa hastahane yokuşu 2 numara	9/10/942	14

Yukarda isim ve adresleri gösterilen ölülere ait eşyalar mahkememiz tarafından açık arttırma suretiyle hizalarında gösterilen günlerde satılacaktır. İsteklilerin yevmi mezkûrlarda mahallinde hazır bulunmaları ilân olunur. (5493)

Türk Parası Kıymetini Koruma
Maliye Vekâletinden

Türk parasının kıymetini koruma hakkındaki 12 numaralı kararnamenin 8 inci maddesinin tadiline dair olarak İcra Vekilleri Heyetince ittihaz olunup 3 eylûl 942 tarih ve 5201 sayılı Resmî Gazete ile neşrolunan 26.8.942 tarih ve 2/18669 sayılı kararname aşağıda ilân olunur.

Madde 1 — 23.11.937 tarih ve 2/7695 sayılı Türk parası kıymetini koruma hakkında 12 numaralı kararnamenin 8 inci maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir.

Madde 8 — Bankalar Türk parası olarak yapılan tevdiatı, müsaadesiz, hiç bir suretle ecnebî parasına tahvil edemezler.

İkametgâhı Türkiye dışında bulunan hakiki ve hükmî şahısların Türkiyedeki mallarının iratları ve satış bedelleri, sermaye ve iştirak hisselerinin gelirleri ve Türk parasiyle olan her nevi mevcutları ve alacakları ve yerli ve ecnebi menkul kıymetleri blokedir. Muayyen bir bankaya yatırılması kanun ve kararnameler iktizasından bulunan mebaliğ ile Türkiyede yapılacak masraf ve mübayaaları karşılamak üzere hariçten gönderilen serbest dövizlerin satışından mütehassıl paralar blokajdan müstesnadır.

Hariçte bulunan hakiki ve hükmi şahısların Türkiyedeki bloke alacaklarını istifa ve menkul kıymetlerini tesellüm edecek şahıslar kambiyo murakabe mercilerinden müsaade alarak Türk liralarını istifa tarihinden itibaren bir ay içinde Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankasına ve menkul kıymetleri tesellüm tarihinden itibaren ayni müddet içinde diledikleri bir bankaya tevdie mecburdurlar.

Türkiyedeki hakiki ve hükmî şahıslar tarafından Türkiye haricinde bulunan hakiki ve hükmî şahıslar lehine Türk lirası üzerinden kredi açılamıyacağı gibi tevdiat da yapılamaz ve Türkiyede bulunan ecnebilere hiç bir suretle Türk parasiyle ikrazatta bulunulamaz. Bazı istisnaî ve hususî hallerde bu şekilde kredi küşadı ve ikraz yapılması Maliye Vekâletinin ve tevdiat icrası da kambiyo mürakabe mercilerinin mezuniyetine bağlıdır. Haricteki firmalar lehine teminat olarak Türkiyedeki bankalara yapılacak tevdiat kambiyo mürakabe mercilerinin müsaadesine tabidir.

Bloke para ve menkul kıymetlerin Türkiye dahilinde istimal şekilleri Maliye Vekâletince bir talimatname ile tayin olunur.

Bu nevi paraların harice çıkarılması aşağıdaki malların ihracı suretiyle mümkündür. Bloke paraların transferi hakkındaki mukavele ve anlaşmalar hükümleri mahfuzdur.

1 — Anason	10 — Çövet
2 — Sünger	11 — Sarap
3 — Yabani domuz eti	12 — Likör
4 — Yaş sebze	13 — Gülyağ
5 — Kök boya	14 — Cehri
6 — Halıt	15 — Maden suyu
7 — Lületaşı	16 — Zımpara cevheri
8 — Tütün (1937 ve daha evvelki seneler mahsulü)	17 — Prina küspesi
9 — Yaş meyva	18 — Kuru üzüm (1941 mahsulü)
	19 — Fındık (1940 ve 1941 yıllarına ait)

Yukarda yazılı mallar (hizalarında hususî kayıt bulunanlar bu kayıtlarla mukayyet olmak üzere) münhasıran ecnebî şahısların tabiiyetini taşıdıkları veya ikametgâhlarının bulunduğu memleketlere ve sermayesi kısmen veya tamamen ecnebî şirket ve müesseselerin var ise ana merkezlerinin yoksa hissedarlarının ikametgâhlarının bulunduğu memleketlere Maliye Vekâletinin müsaadesiyle ihraç edilebilir.

Bu memleketler Kiringli veya benzeri bir anlaşma ile bağlı bulunduğumuz memleketler olduğu takdirde ihraç edilen mal bedellerinin Kiring, takas veya kayıt harici bırakılacağına dair bu memleketlerin alâkadar resmî müesseselerinden müsaade istihsal edilmesi ve bu müsaadelerle Maliye Vekâletine müracaat olunması lâzımdır.

İhraç edilecek malların navlun, sigorta, komisyon gibi ihraç masrafları alâkadarlar tarafından bu malların transferinden elde edilecek dövizlerle mevridde ödenir.

Herhangi bir memlekette hususî takas hesabımızda teraküm etmiş mühim mikdarda mebaliğ bulunduğu ve o memleketten ithalâtın ehemmiyetli surette güçleşmiş olduğu 2/15843 sayılı kararnamenin 6 ncı maddesi mucibince müteşekkil (ticarî tediyeleri tanzim komitesi) tarafından tayin ve tesbit edildiği hallerde yukarda yazılı malların ihracına müsaade edilmeyip bu nevi paraların o memlekette açılmış hususî takas hesabımızda mukayyet mebaliğden mahsubu suretiyle transferi yapılır.

Mukavvat madde — Nezdlerinde bloke para ve menkul kıymet bulunan hakiki ve hükmî şahıslar bu kararnamenin neşri tarihinden itibaren bir ay içinde kambiyo mürakabe mercilerinden müsaade alarak bloke Türk liralarını Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankasına ve bloke menkul kıymetleri de diledikleri bir bankaya tevdie mecburdurlar. Halen Bankalarda bloke bulunan mebaliğin Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankasına tevdii için kambiyo mürakabe mercilerinden müsaade istihsaline lüzum yoktur.

Madde 2 — 23.11.937 tarih ve 2/7695 sayılı Türk parası kıymetini koruma hakkındaki 12 numaralı kararnamenin 31 inci maddesiyle 23.10.940, 28.4.941, 15.7.941 tarih ve 2/14573, 2/15663, 2/16202 sayılı kararnameler kaldırılmıştır. (219)

YÜCA ÜLKÜ LİSESİ

Müdürlüğünden: Derslere 1/X/1942 Perşembe günü başlanacağından engele kalmış olanların bu sınavlarını en son 7/X/1942 tarihine kadar bitirmeleri gerektir. Engelli öğrencilerimizin günlerini öğrenmek üzere hemen okula gelmelidirler.

KARAR HÜLÂSASIDIR

Karar No. 104/77 — Tayin edilen fiyattan yukarı yoğurt satmak suretiyle Milli korunma kanununa muhalefeten maznun Suadiye Cami karşısındaki 19 No. da Tahir oğlu Ahmet Kesen; Üsküdar milli korunma mahkemesinin 27.5.942 gün ve 104/77 sayılı kararı ile on lira ağır para cezasına ve 14 gün ticaretten men'ine karar verilmiştir.

Resmî Dairelerin İlân İşleri Hakkında Mühim Bir Tebliğ

Şimdiye kadar resmî dairelerin ilânlarının neşrine tavassut eden merkezi İstanbulda Erzurum Hanındaki (Türk Maarif Cemiyeti Resmî İlân İşleri Bürosu Limited Sirketi) tasfiye halindedir.

Ticaret Kanununun 232 nci maddesi mucibince mahkemenin tasvibine iktiran etmiş bir şürekâ kararı olmadığından Erzurum Hanındaki Şirketin muamelâta devamı kabil değildir. Bu sebeple ilânlarımızın doğrudan doğruya

İSTANBUL ANKARA CADDESİNDE KAYA HANINDAKİ

Türk Basın Birliği ve Ortakları Resmî İlânlar Kollektif Şirketine

gönderilmesini rica ederiz. Şimdiye kadar Erzurum Hanındaki Şirkete gönderilen ilânların da Şirketimize tevdi edilmesinin bildirilmesini tavsiye ederiz

M. M. V. İstanbul Satın Alma Komisyonu İlânları

Beher çiftine 340 kuruş tahmin edilen 4000 çift eldiven alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 5/10/942 Pazartesi günü saat 15,30 da Tophanede M. M. V. İstanbul satın alma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 1020 liradır. Nümunesi komisyonda görülür. Taliplerin belli vakitte komisyona gelmeleri. (210 — 10375)

20,000 adet kaşık ve 150,000 adet çatal pazarlıkla satın almacaktır. İhalesi 5/10/942 Pazartesi günü saat 15 de Tophanede Lv. Âmirliği binasında M. M. V. İstanbul satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin nümune ve teminatlariyle belli vakitte komisyona gelmeleri. (212 — 10377)

Kilo	
32,680	Yünlü kırpıntı
3060	Beyaz pamuklu kırpıntı
6990	Renkli pamuklu kırpıntı

Hepsine 36,054 lira tahmin edilen yukarıda yazılı 3 kalem kırpıntı satılacaktır. Kaptı zarfla arttırması 15/10/942 Perşembe günü saat 15 de Tophanede M. M. V. İstanbul 4 numaralı satın alma komisyonunda yapılacaktır. Kati teminatı 5408 lira 10 kuruştur. Kırpıntılar Defterdarda ve Tophanede dikim evlerinde görülebilir. İsteklilerin kanuni vesikalariyle teklif mektuplarını arttırma saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (208) (154)

3.000 adet maden kömürü sobası, Bir, iki üç numara, 30,000 adet soba borusu, 6000 adet soba borusu dirseği alafranga ve alaturka olmak üzere pazarlıkla satın alınacaktır İhalesi 2/10/1942 Cuma günü saat 15 te Tophanede M. M. V. İstanbul satmalma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin verebilecekleri soba, dirsek, ve borularının nümunelerini ihale gününden üç gün evvel komisyona getirmeleri ve eksiltme gününde teklif edecekleri fiyat üzerinden teminatları ile belli saatte kimosyna gelmeleri. (119)

31,000 Kilo Hâkî pamuklu kırpıntı
7,000 „ Beyaz „ „
23,000 „ Yünlü kırpıntı, satılacaktır. Kapalı zarfla arttırması 15/10/942 Perşembe günü saat 15,30 da Tophanede M. M. V İstanbul satın alma komisyonunda yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 44,900 lira, kat'i teminatı 6735 liradır. Kırpıntılar Defterdarda bir No. lu dikim evinde görülür. Taliplerin kanuni vesikalariyle teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (131)

100,000 adet portatif çadır direk ve kazığı almacaktır. Pazarlıkla eksiltmeye konmuştur. İhalesi 6/10/942 Salı günü saat 15 te Tophanede M. M. V. İstanbul satınalma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin belli vakitte komisyona gelmeleri. Tahmin bedeli 49,400 lira, ilk teminatı 3705 liradır (120)

Beher düzinesine 175 kuruş tahmin edilen 162 düzine diş rontken filmi alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 8.10.942 Perşembe günü saat 15 te Tophanede M. M. V. İstanbul satın alma komisyonunda yapılacaktır. Kat'i teminatı 42 lira 53 kuruştur. Taliplerin belli vakitte komisyona gelmeleri. (225 — 229)

250.000 kilo pamuk ipliği imaliye ücreti verilmek suretiyle ciheti askeriyeden verilecek masuralara sardırılması işi pazarlıkla eksiltmeye konmuştur. İhalesi 8.10.942 Perşembe günü saat 14,30 da Tophanede M. M V. İstanbul satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 50.000 lira ilk teminatı 3750 liradır. Taliplerin belli vakitte komisyona gelmeleri. (224 — 228)

DEMİR SATIŞI

Beyoğlu Dördüncü Sulh Hukuk hâkimliğinden: 940/13 — Terekesinde mahkemece elkonulup tasfiyesine karar verilen ölü Vahit Akbaka ait İstanbul Eminönü Reşadiye caddesi Gümrük Hali antreposunda bulunan Çıbuk ve dört köşe vesair demirler açık arttırma suretiyle mahkememiz tarafından 8.10.942 tarihine müsadif Perşembe günü saat 14 te satılacaktır. İsteklilerin yukarda gösterilen gün ve saatte mahallinde hazır bulunmaları ilân olunur. (5492)

BAYANLAR ve BAYLAR

Müessesemizde daima KADIN ve ERKEK kol, cep saatleri, masa duvar saatleri, altın ve plâtin nişan yüzükleri, kıymetli taşlarla süslü ÇİÇEK ve PLÂKLAR ve yeni "Şevaliye" yüzüklerinin zengin çeşitlerini bulundurduğumuzu bildirmekle şeref duyarız.

No. 10
68 Elmas, 7 Pırlanta
365 Lira

No. 36
18 Elmas
1 Pırlanta
250 Lira

No. 18
2 Pırlanta
24 Elmas
280 Lira

SİNGER
Saat Mağazaları

ADRES: İSTANBUL, EMİNÖNÜ CADDESİ No: 8
Satışımız peşindir. Veresiye muamelemiz yoktur.

SARAÇHANEBAŞI HORHOR CADDESİNDE: HUSUSİ

Kız . Erkek Ana . İlk

HAYRİYE LİSELERİ

Yatılı - Yatısız Orta . Lise

Talebe kaydına devam olunmaktadır. Eski talebenin taksitlerini yatırarak kayıtlarını yenilemeleri lâzımdır. Müracaat her gün 10 dan 17 ye kadardır. Ecnebi lisanı ilk sınıflardan başlar. Gündüzlü talebe mektebin hususî vesaitivle nakledilir Telefon: 2052

Nişantaşı, Çınar Caddesi, Hususî

ŞİŞLİ TERAKKİ LİSESİ

Ana, İlk, Orta ve Lise — Kız, Erkek — Yatılı, Yatısız

Kadroları dolmamış sınıflar için yeni talebe kaydına devam ediliyor. Telefon: 80547

İSTNBUL NİŞANTAŞI — KARAKOL KARŞISINDA

ANA - İLK ORTA - LİSE

IŞIK LİSESİ

KIZ VE ERKEK YATILI . YATISIZ

KURULUŞ TARİHİ: 1885 - TÜRKİYENİN EN ESKİ HUSUSİ LİSESİDİR.

Emsali arasında şeraiti en ehven ve şahsî menfaat beklemiyen bir ilim müessesesidir. Güzide bir talim hevetine maliktir. Önümüzdeki ders yılında Lisan tedrisatına bilhassa ehemmiyet verilecek; ders saatleri dışında hususî Lisan kursları açılacak, müziğe istidadı olan çocukların bu hususiaki gelişimine de önem verilecektir. Telefon: 80879

ORION RADIO
ORION
RADYOLARI
GARANTİLİDİR
ORION RADIO

M. M. V. İstanbul 2 No. lu Satın Alma Komisyonundan

1 — Keşfi mucibince tahmin edilen bedeli (11119,33) lira olan Dz. Yeni Erat Tl. Al. Kışlasında yapılacak tamiratın pazarlığı 2.10.942 Cuma günü saat (15) te Tophanede bulunan Mr. K. lığı binasında 2 No. lı satın Al. Kom. da yapılacaktır.

2 — İlk teminatı (833,95) lira olup şartnamesi her gün iş saati dahilinde mezkûr komisyondan bedelsiz alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun istediği vesikalarla ve belli gün ve saatte adı geçen komisyona müracaatları. (209)

ADEMİ İKTİDAR VE BELGESİZLİĞİNE KARŞI

FORTOBİN

S. ve İ. MUAVENET VEKÂLETİNİN RUHSATINI HAİZDİR
HER ECZANEDE BULUNUR POSTA KUTUSU 228
REÇETE İLE SATILIR

Devlet Denizyolları İşletme U. Müdürlüğü İlânı

Adalar - Anadolu - Yalova Hattı Kış Programı

Adalar - Anadolu - Yalova hattında 1 Birinciteşrin 1942 Perşembe gününden itibaren KIŞ programı tatbik olunacaktır. Yeni program iskelelere asılmış ve cep nüshaları da gişelerde satışa çıkarılmıştır. (254)